

The Phenomenological impact of totalitarian corporate governance in the context of the Iranian capital market

Behnam Khatibi Sharifieh

Department of Accounting, Sha.C., Islamic Azad University, Shahrood, Iran.

Mohammadreza Abdoli

Department of Accounting, Sha.C., Islamic Azad University, Shahrood, Iran.

Hasan Valiyan*

Department of Accounting, Sha.C., Islamic Azad University, Shahrood, Iran.

Maryam Shahri

Department of Accounting, Sha.C., Islamic Azad University, Shahrood, Iran.

Article History

Received: 29 January, 2026

Revised: 10 May, 2026

Accepted: 11 May, 2026

Keywords

Totalitarian structure,
corporate governance,
paradigmatic
phenomenology,
minority rights violation.

Abstract

This study aims to develop a model of totalitarian corporate governance within the context of the Iranian capital market. Adopting a paradigmatic phenomenological framework and an inductive-exploratory approach, this research conducted open coding on semi-structured interviews and researcher-developed scoring checklists to delineate the propositional-phenomenological foundations of totalitarian corporate governance. Subsequently, through a structured checklist featuring symmetric positive and negative scales, focus panel categorization was performed. Ultimately, by classifying the emergent categories across five core dimensions causal conditions, contextual factors, intervening conditions, strategies, and consequences the research paradigmatic model was formulated. The sample comprised 22 key actors actively involved in corporate governance standard-setting alongside certified public accountants with executive expertise. The empirical findings revealed 401 open codes, 65 contextual propositions, and 13 distinct categories associated with the emergence and characteristics of totalitarian corporate governance. The interpretation of the paradigmatic model indicates a hidden operational stream wherein totalitarian corporations exploit institutional oversight deficiencies to secure disproportionately high-profit returns. Consequently, the manifestation of totalitarian corporate governance is the product of intertwined endogenous and exogenous functions that foster the expansion of totalitarian firms—systematically prioritizing the preservation of founders' and dominant power structures' interests at the expense of minority shareholders.

Published by Shandiz Institute of Higher Education

How to cite this article:

Khatibi Sharifieh, B., Abdoli, M., Valiyan, H. & Shahri, M. (2026). The Phenomenological impact of totalitarian corporate governance in the context of the Iranian capital market. Novel Explorations in Computational Science and Behavioral Management, 4(1), 195-215.

<https://doi.org/10.22034/necsbm.2026.572702.1211>

openaccess

Extended Abstract

Introduction

In the contemporary financial landscape, corporate governance is traditionally viewed as a system of

* E-mail address: hasan.valiyan@yahoo.com

checks and balances designed to protect stakeholder rights and ensure transparency. However, in emerging markets and specific political-economic contexts, this mechanism can deviate from its normative path, giving rise to what this study terms “Totalitarian Corporate Governance.” In such systems, power is highly concentrated, and accounting representations or performance disclosures may be strategically employed not for transparency, but as tools of legitimation and control. This phenomenon is particularly relevant in the Iranian capital market, where institutional and structural complexities create fertile ground for opaque governance structures.

The primary problem addressed in this research is the lack of a comprehensive understanding of how totalitarian governance manifests within corporate structures and how it influences the capital market's broader ecosystem. While existing literature often focuses on agency theory from a purely financial perspective, this study integrates a political-power lens to explore governance as a tool for systemic dominance. The research objective is to develop a phenomenological model that identifies the core dimensions of totalitarian corporate governance and evaluates its consequences, particularly concerning sustainability and intergenerational rights, within the Iranian context.

Methodology

This study adopts a qualitative-led mixed-methods approach, categorized as developmental and exploratory-descriptive. The research design is primarily grounded in Phenomenology, aimed at capturing the lived experiences and perceptions of experts regarding the nature of totalitarian governance in Iran.

Data collection was conducted through in-depth, semi-structured interviews. The researchers utilized a combination of snowball sampling and “gatekeeper” access to reach a highly specialized group of 18 participants, including capital market experts, senior accountants, and corporate governance scholars. Interviews continued until theoretical saturation was achieved. The qualitative analysis involved a rigorous coding process, which yielded 282 open codes, subsequently categorized

into 32 propositional themes and 4 overarching categories.

In the quantitative phase, the study employed Fuzzy Delphi to validate the identified themes and ensure consensus among the expert panel. To address the ranking and evaluation of these categories, the research utilized Fuzzy Inference Analysis. A comparative assessment was performed between three multi-criteria decision-making (MCDM) methods EDAS, AHP, and VIKOR to determine which model provided the highest analytical precision for assessing the impact of governance consequences. The findings confirmed the VIKOR method as the most accurate tool for this specific context.

Results and Discussion

The phenomenological analysis successfully mapped the “Totalitarian Corporate Governance” phenomenon through four primary categories of consequences: Sustainability Outcomes, Risk-taking Outcomes, Intangible Capital Outcomes, and Competitive Outcomes. These categories reflect how concentrated power structures manipulate corporate narratives to maintain control while potentially compromising long-term value.

One of the most significant findings of this study is the emphasis on “Development of Intergenerational Rights Observance” (Intergenerational Justice). Among all identified criteria, this emerged as the most critical reference point affected by the consequences of totalitarian/shadow governance. The results suggest that in totalitarian governance settings, the strategic focus often bypasses immediate transparency in favor of long-term legitimacy-building, yet ironically, it is the protection of future generation rights that remains the most vulnerable yet essential metric for genuine sustainability.

The discussion highlights that totalitarian corporate governance in Iran is characterized by the use of “performance representations” to justify opaque decision-making. By linking governance to political power, the study shows that accounting practices can become instruments of “totalitarian control” rather than “informational transparency.” The validation of the VIKOR method suggests that evaluating such complex, multi-dimensional

phenomena requires robust mathematical tools that can handle the inherent ambiguity and “fuzziness” of expert judgments in a politically influenced market.

Conclusion

This research concludes that totalitarian corporate governance is a distinct and measurable phenomenon in the Iranian capital market, characterized by centralized power and the strategic use of information. By identifying the four core domains sustainability, risk, intangible capital, and competition the study provides a framework for recognizing and analyzing the risks associated with non-democratic corporate structures.

The study’s ultimate finding that the development of intergenerational rights observance is the paramount criterion underscores the ethical and social dimensions of corporate governance. It suggests that moving away from totalitarian structures requires a shift toward “intergenerational justice,” where corporate actions are evaluated by their long-term impact on society and future stakeholders. For policymakers and regulators in the Iranian capital market, this study offers a critical perspective on the need for structural reforms that transition governance from a tool of power to a mechanism of genuine accountability and sustainability. The proposed phenomenological model serves as a foundation for future audits and regulatory frameworks aimed at curbing opportunistic behavior and promoting transparent, stakeholder-oriented governance.

تأثیر پدیدارشناسی حاکمیت‌های شرکتی توتالیت‌ر در بستر بازار سرمایه ایران

بهنام خطیبی شریفیه

گروه حسابداری، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران

محمد رضا عبدلی

گروه حسابداری، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران

حسن ولیان*

گروه حسابداری، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران

مریم شهری

گروه حسابداری، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۱/۰۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۲۱

کلیدواژه‌ها:

حاکمیت شرکتی

ساختار توتالیت‌ر

پدیدارشناسی پارادایمی

تضعیع حقوق اقلیت

چکیده

هدف این مطالعه، ارائه‌ی الگوی حاکمیت شرکتی توتالیت‌ر در بستر بازار سرمایه ایران بود. در این مطالعه بر پایه‌ی پدیدارشناسی پارادایمی و رویکرد استقرائی-اکتشافی، تلاش شد تا از طریق مصاحبه و چکلیست‌های محقق ساخته امتیازی با انجام کدگذاری‌های باز، نسبت به تعیین زمینه‌های گزاره‌ای پدیداری گونه‌ی حاکمیت شرکتی توتالیت‌ر اقدام نماید. سپس با تدوین چکلیستی به صورت مقیاس‌های متقارن مثبت و منفی، نسبت به مقوله‌یابی پانل‌های کانونی اقدام صورت گرفت. در نهایت با تفکیک مقوله‌ها در پنج بُعد «شرایط علی»، «زمینه‌ای»، «مداخله‌گر»، «استراتژی‌ها» و «پیامدها» الگوی پارادایمی پژوهش ارائه شد. در این مطالعه از بیست و دو نفر از کنشگران فعال در عرصه‌ی استانداردگذاری‌های حاکمیتی و حسابداران رسمی دارای تجربه اجرایی بهره برده شد. یافته‌های پژوهش حکایت از شناسایی «۴۰۱» کدباز؛ «۶۵» گزاره‌ی زمینه‌ای و «۱۳» مقوله‌ی مرتبط با ویژگی‌های شکل‌گیری حاکمیت‌های شرکتی توتالیت‌ر دارد. تفسیر کاربست الگوی پارادایمی بروز حاکمیت شرکتی توتالیت‌ر به جریانی از عملکردهای پنهان اشاره دارد که شرکت‌های تمامیت‌خواه به دلیل ناکارآمدی نظارت‌های نهادی، فرصت‌هایی برای کسب بازده‌های سودآورانه بالاتر ایجاد می‌نمایند. از این رو پدیداری حاکمیت شرکتی توتالیت‌ر ماحصل کارکردهای درون‌زا و برون‌زایی است که زمینه را برای رشد و توسعه‌ی شرکت‌های تمامیت‌خواه به وجود می‌آورد تا با اولویت‌بخشی به حفظ منافع بنیان‌گذاران و آرکان قدرت، منافع اقلیت‌های سهامداری نادیده انگاشته گردد.

Published by Shandiz Institute of Higher Education

استناد به مقاله:

خطیبی شریفیه، بهنام، عبدلی، محمد رضا، ولیان، حسن و شهری، مریم (۱۴۰۵). تأثیر پدیدارشناسی حاکمیت‌های شرکتی توتالیت‌ر در بستر بازار سرمایه ایران، کاوش‌های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری، ۴(۱)، ۱۹۵-۲۱۵.

<https://necsbm.shandiz.ac.ir>

doi <https://doi.org/10.22034/necsbm.2026.572702.1211>

openaccess

نقدینگی بر کنترل ریسک فاکتورهای اقتصادی نداشته است (تان و محمدشریف^۱، ۲۰۲۲). به‌طوریکه در اواسط دهه ۱۶۰۰ میلادی،

۱. مقدمه

نظام اقتصادی جوامع که از قرن‌های گذشته، تمرکز خود بر بازارهای سرمایه را آغاز نموده است، هدفی جزء چرخش گردش

¹ Tan & Mohamad Shafi

مالی شرکت‌های بزرگی مانند انرون و ورلدم کام^۹ در اوایل قرن حاضر، بیان چنین ادعائی را تأیید می‌نماید که توجه به کارکردهای حاکمیت شرکتی از اهمیت فزاینده‌ای در بازار سرمایه برخوردار می‌باشد (دب و دب^{۱۰}، ۲۰۲۴). به ویژه نظام مالی کشورهای در حال توسعه‌ای که به دلیل گيرودارهای نظارتی و وجود حکمرانی‌های سیاسی دارای اولویت بر جریان آزاد اقتصادی، باعث شده تا احتمال وقوع منفعت‌طلبی‌های گسترده در این بازارها دور از ذهن نباشد (باقرزاده آذر و همکاران^{۱۱}، ۱۳۹۹). به همین دلیل حتی با گذشت سال‌ها از ساختاریافتگی حاکمیت شرکتی در نظام اقتصادی جوامع و در سطح بازارهای مالی، کماکان به عنوان یک پیش‌نیاز اولیه برای نظارت‌های بیرونی بر عملکرد شرکت‌ها از جانب نهادهای بالادستی مدنظر قرار داده می‌شود.

در این راستا، اخیراً بسط نظریه «توتالیتاریسم»^{۱۲} که بر پایه علم سیاست بنا نهاده شده است، بر اساس یافته‌های برخی از پژوهش‌های اخیر مثل پژوهش آنتونلی و همکاران^{۱۳} (۲۰۲۴) نشان می‌دهد که رویه‌ها و بازنمایی‌های عملکردی حسابداری می‌توانند در بسترهای قدرت و کنترل سیاسی، به آزاری برای شکل‌دهی به روایت‌های اقتصادی و مشروعیت‌بخشی به سازوکارهای حاکمیتی تبدیل شوند. این رویکرد امکان می‌دهد تا مفاهیم برخاسته از ادبیات توتالیتاریسم در علم سیاست، به‌صورت تحلیلی برای فهم ابعاد کمتر دیده‌شده، سازوکارهای نظارت و کنترل در شرکت‌ها و نظام‌های حاکمیتی مورد توجه قرار گیرد. این نوع از حاکمیت شرکتی نوظهور که اصطلاحاً به آن «حاکمیت شرکتی تمامیت‌خواه» نیز گفته می‌شود، از ساختاری پیچیده و غیرشفاف به دلیل متمرکز بودن قدرت در اختیار گروهی از مدیران یا سهامداران عمده، برخوردار است تا با پنهان نمودن مقاصد فرصت‌طلبانه‌ای که در ایدئولوژی‌های ساختار اداره این شرکت‌ها جاری نموده‌اند (چن و ژیانومینگ^{۱۴}، ۲۰۲۴)، بتوانند با موجه جلوه دادن نیت خود برای حفاظت از حقوق سایر سهامداران، اهدافی را دنبال نمایند که با فلسفه وجودی تشکیل سازوکارهای نظام راهبری بازار سرمایه در تضاد می‌باشد. به عبارت دیگر، حاکمیت شرکتی توتالیتار، ساختارهای عملگرایی خود در پاسخگویی به نیازهای ذینفعان را به‌گونه‌ای هدفمند راهبری

سیاستگذاران غربی به این نتیجه رسیده‌اند، که الزاماً، بازارهای پولی به‌تنهایی در جهت‌دهی به تبادلات تجاری، نمی‌توانند از اثربخشی متناسبی در راستای متوازن‌سازی منابع برخوردار باشند (ایسنمیل و آدوالی^۱، ۲۰۱۲). به همین دلیل با تشکیل بازارهای مالی در قرون گذشته (قرن هفدهم) تلاش بر این بوده است تا به واسطه شیوه مدیریت نمایندگی بتوانند، سرمایه‌های نقدی سرمایه‌گذاران را به سمت توسعه صنایع هدایت نمایند تا جریان‌های اقتصادی بتواند به‌تدریج، سطحی از توازن منابع و تخصیص بهینه آن را به گونه مدیریت کنند تا تولید ناخالص داخلی افزایش یابد (ساموئلز^۲، ۲۰۲۴). به همین دلیل با پیدایش بازار سرمایه، نیاز به تدوین الزامات نهادی در سیاستگذاری‌های رعایت حقوق ذینفعان، بیش از بازارهای پولی به چشم می‌آمد که این مسئله به مرور زمان به پیدایش استانداردهای نظارتی، حاکمیت شرکتی، بازرسی‌های قانونی و گزارشگری مالی شرکت‌ها منتج گردید تا جایی که هیئت‌های بین‌المللی همچون سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۳ (OECD) در راستای ساختاربندی بیشتر در پاسخگویی به نیازهای ذینفعان، فعالیت‌های خود را آغاز نمودند تا مانع از فرصت‌طلبی‌های احتمالی در این حوزه گردند (پاتول و اچوا^۴، ۲۰۲۰).

یکی از مصداق‌ترین سازوکارهای نظارتی، پیدایش حاکمیتی شرکتی^۵ بود، که پس از انقلاب صنعتی و با گسترده‌تر شدن شرکت‌های سهامی عام، سیاستگذاری‌هایی در این رابطه جهت پاسخ به حفاظت از حقوق سهامداران و سرمایه‌گذاران به دلیل پیش‌فرض‌های مسئله نمایندگی^۶ شروع به شکل‌گیری نمود، به طوریکه با وقوع بحران اقتصادی و منفعت‌طلبی‌های صورت گرفته در سطح چنین بازارهایی، لزوم تدوین سازوکاری با نظارت‌های درون شرکت در قالب نظام راهبری بیش از گذشته احساس گردید و زمینه را برای تدوین آن مهیا نمود (پاتاک و همکاران^۷، ۲۰۲۵). لذا حاکمیت شرکتی به عنوان یک ساختار نظارتی دارای پیشینه حفاظت‌گرایی گسترده از حقوق ذینفعان علی‌الخصوص سهامداران و سرمایه‌گذاران، حتی با گذشت زمان تبدیل به یک موضوع کم‌اهمیت نگردیده است (طاهری و امینی^۸، ۱۴۰۰). رسوایی‌های

^۱ Isenmila & Adewale

^۲ Samuels

^۳ The Organization for Economic Co-operation and Development

^۴ Paul and Ochoa

^۵ Corporate Governance

^۶ Agency Problem

^۷ Pathak et al.

^۸ Taheri & Amini

^۹ Enron & Worldcom

^{۱۰} Deb and Deb

^{۱۱} Bagherzadeh Azar et al.

^{۱۲} Totalitarianism

^{۱۳} Antonelli et al.

^{۱۴} Chen & Xiaoming

تمایز از سلطه سیاسی تحلیل می‌کند که در آن قدرت سیاسی از طریق سازوکارهای سازمان‌یافته کنترل؛ انحصار ایدئولوژیک و متمرکز نمودن تصمیم‌گیری در رأس هرم سازمانی، می‌تواند زمینه‌ساز تضعیف فراگیر حقوق ذینفعان گردد. در ادامه این سنت نظری، پژوهشگران علوم سیاسی و سازمانی نشان داده‌اند که منطق تمرکز قدرت، کنترل اطلاعات و محدودسازی سازوکارهای نظارتی که در نظام‌های توتالیتار، می‌تواند به‌عنوان یک چارچوب تحلیلی برای بررسی اشکال مختلف سلطه نهادی در شرکت‌ها و نهادهای اقتصادی نیز مورد توجه قرار گیرد (آلویسن و کارمن^۵، ۲۰۰۴). از این منظر، اگرچه توتالیتاریسم در اصل مفهومی سیاسی است، اما برخی از مؤلفه‌های آن مانند تمرکز تصمیم‌گیری، کنترل روایت‌های اطلاعاتی و تضعیف سازوکارهای پاسخگویی می‌توانند در تحلیل ساختارهای حاکمیتی در شرکت‌های بازار سرمایه که مبتنی بر ماهیت نمایندگی است، نیز الهام‌بخش چارچوب‌های نوظهوری از کارکردهای نظام راهبری جدید در بهره‌برداری از فرصت‌های منفعت‌طلبانه باشد. بر همین اساس، ادبیات انتقادی در حسابداری و حاکمیت شرکتی نیز به تدریج توجه خود را به نقش سازوکارهای اطلاعاتی و مدیریتی در بازتولید روابط قدرت و کنترل در ارتباط بین شرکت‌ها با ذینفعان معطوف کرده‌اند (فوننل^۶، ۲۰۱۶).

از سوی دیگر در بازشناسی مفهوم تمامیت‌خواهی، نوک^۷ (۲۰۱۰) ماهیت شیوه اداره یک نظام سیاسی براساس توتالیتراگرایی را، ریشه در سیطره اندیشه‌های کمونیستی در دهه ۵۰ تا ۸۰ میلادی معرفی می‌کند که با ایجاد یک انزوی سیاسی و دایر کردن حلقه‌ای محدود از قدرت در رأس هرم حاکمیت، سبب افزایش نابرابری‌ها و توزیع ناعادلانه منابع در بین عموم شهروندان گردید و جامعه را با یک مدل سرکوب انحصارطلبانه‌ای مواجه نمود که تلاش داشت تا با ارائه یک تصویر موجه از رهبری فرد دارای قدرت در کشور، نسبت به حفظ ظاهری خیرخواهی اجتماعی در جلوگیری از بحران‌های احتمالی جلوگیری به عمل آید (خدری و خرم^۸، ۱۴۰۱). به علاوه این شیوه از حکمرانی با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای و تبلیغات وسیعی جهت تحریک نگرانی در عموم مردم نسبت به تغییر وضعیت و احتمال بروز بحران‌های فزاینده، تلاش می‌نمود تا باور مردم نسبت به شیوه اداره کشور را در یک موقعیت قابل کنترل قرار دهند (زئو^۹، ۲۰۲۵). اگرچه امروزه به دلیل تغییر پارادایم‌های حکمرانی و تأثیر

می‌نمایند تا در مسیر اهداف فرصت‌طلبانه‌ای که تدوین نموده‌اند، خللی وارد نگردد (زوبری و سوسویند^۱، ۲۰۲۴). اما به تدریج این ساختارها نمی‌تواند با کتمان نیاتی که دارند در برابر خواستگاه‌های اجتماعی و نهادی به مسیر قبلی پایبند باشند، لذا با هدف حفظ قدرت در ساختارهای خود تلاش می‌کنند تا با تغییراتی در هیئت‌مدیره یا شیوه‌های انتصاب‌های مدیریتی، اعتماد از دست رفته را به تدریج باز گردانند. غافل از اینکه انباشت‌گرایی اخبار منفی و پنهان نمودن رویکردهای فرصت‌طلبانه به تدریج می‌تواند به معضلی همچون ازهم پاشیدگی شرکت و بروز بحران‌های مالی گردد.

لذا این مطالعه با درک ساختارهای حاکمیتی دارای چنین ویژگی، که اولاً از شناخت منسجمی به دلیل فقدان پژوهش‌های گذشته برخوردار نیست و ثانیاً مصداق‌های نظارتی کافی برای جلوگیری از وقوع آن در حال حاضر (به عنوان یک معضل ساختاری)، در تلاش است تا از فرآیند پدیدارشناسی پارادایمی جریان‌های احتمالی تشکیل چنین نظام‌های راهبری پنهانی را در سطح بازار سرمایه ایران مورد بررسی قرار دهد. سازوکار تحلیلی که با مدنظر قرار دادن ۵ بُعد پارادایمی شامل شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، استراتژی‌ها و پیامدها، به دنبال ایجاد چارچوبی برای شناخت چنین رویکردهای ساختاریافته‌ای در درون بازار سرمایه ایران می‌باشد تا بتواند سطح حساسیت‌های نهادی به وجود آن‌ها را در بین سیاست‌گذاران افزایش دهد.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

واژه تمامیت‌خواهی یا اصطلاحاً «توتالیتریسم»، مفهومی برآمده از لغت واژگان سیاسی می‌باشد که ریشه در عمق تفکرات هانا آرنست^۲ آرنست^۳ نویسنده و محقق آلمانی دارد که در سال ۱۹۵۱ کتابی با عنوان «ریشه‌های تمامیت‌خواهی» منتشر نمود و در ضدیّت با رویکردهای قهری آلمان نازی، تلاش داشت تا تصویری واضح‌تر از ادراک این مفهوم را روشن سازد (سبزه‌ای^۴، ۱۳۹۱). به عبارت دیگر این مفهوم که در ادبیات علوم سیاسی برای توصیف نظام‌هایی به کار می‌رود که در آن‌ها تمرکز شدید قدرت، کنترل فراگیر نهادها و محدودسازی آزادی‌های فردی به‌عنوان ویژگی‌های اصلی ساختار حکمرانی مطرح است می‌تواند در چارچوب سازوکارهای حاکمیت شرکتی نیز مورد توجه قرار گیرد. از این رو هانا آرنست^۴ در اثر کلاسیک خود این پدیده را به‌عنوان شکلی

^۵ Alvesson & Kärreman

^۶ Funnell

^۷ Novak

^۸ Khodari & Khoram

^۹ Zou

^۱ Zuberi & Susewind

^۲ Arendt

^۳ Sabzaei

^۴ Arendt

فردی و گروهی، زمینه‌ساز ایجاد تبعیض در حقوق اکثریت در برابر اقلیت‌های دارای قدرت می‌گردد. پسایند ترویج ارزش‌های مبتنی بر تمامیت‌گرایی ساختاری را می‌توان همسو با ماهیت هژمونی قدرت که توسط آنتونیو گرامشی^۸ (۱۹۹۶) مطرح شد، عاملی برای برای تبعیض و نابرابری شکل‌گیری حاکمیتی فردگرا در ساختارهای نظام اداری در کشورها تلقی نمود که بر خلاف ارزش‌های مبتنی بر اخلاق‌گرایی اجتماعی در صیانت از حقوق ذینفعان، می‌تواند طلعه‌دار کارکردهایی از نابرابری در برآورده‌سازی ارزش‌های مورد انتظار تلقی گردد. به عبارت دیگر در امتداد بحث درباره منطق تمامیت‌گرایی در ساختارهای حاکمیتی، می‌توان پیامدهای آن را در چارچوب مفهوم «هژمونی» نزد آنتونیو گرامشی نیز صورت‌بندی کرد. گرامشی (۱۹۹۶) هژمونی را نه صرفاً سلطه مبتنی بر زور، بلکه فرآیندی می‌داند که طی آن گروه‌های مسلط از طریق شکل‌دهی به هنجارها، ارزش‌ها و گفتمان‌های انحصارطلبانه، نوعی «رضایت سازمان‌یافته» را در میان سایر گروه‌ها ایجاد و بازتولید می‌کنند. ترجمان این منطق در حوزه اقتصاد علی‌الخصوص بازار سرمایه، آن است که سازوکارهای اطلاعاتی و گزارشگری می‌توانند در خدمت تثبیت نوعی نظم هژمونیک قرار گیرند، که در آن منافع گروهی خاص از ذینفعان دارای قدرت به واسطه تحریف‌های نهادینه شده در آن در شکل منافع «عمومی» بازنمایی می‌شود، در حالیکه طی این فرآیندها می‌تواند تضییع منافع گروه‌های اقلیت را به همراه داشته باشد (نیو^۹، ۲۰۰۶). از این منظر، ترویج ارزش‌های مبتنی بر تمامیت‌گرایی ساختاری و تمرکز قدرت در تصمیم‌گیری‌های شرکتی می‌تواند هم‌سو با منطق هژمونی گرامشی، به شکل‌گیری الگوهای حاکمیتی فردگرا و تبعیض‌آمیز در نظام‌های اجرایی و عملکردی شرکت‌ها منجر شود، الگویی که با اصول اخلاق‌گرایی اجتماعی و صیانت متوازن از حقوق تمامی ذینفعان تعارض دارد و زمینه‌ساز نابرابری در برآورده‌سازی انتظارات و مطالبات مشروع آنان می‌گردد. والاس^{۱۰} (۲۰۰۳) این ارزش‌ها را نوعی ایدئولوژی متمرکز در اشاعه هنجارهایی از تملک‌گرایی انحصارطلبانه تعریف می‌کند که با برهم‌خوردن تعادل بین برآورده‌سازی منافع اکثریت در برابر اقلیت در پاسخگویی به ارزش‌های مورد انتظار، زمینه‌ساز تمامیت‌خواهی یک سیستم اداری در ساختارهای اجتماعی جوامع می‌گردد. از طرف دیگر، کین^{۱۱} (۲۰۰۱) ارزش‌های منبعث از

بازتاب دموکراسی و امانیسم^۱ در پیشبرد آزادی انسان‌ها نسبت به گذشته، از تعدد تفکرات این شیوه از اداره کشورها کاسته شده است و جای خود را به انواع دیگری از شیوه‌های حاکمیتی مصالحت‌آمیزتر داده است، اما به دلیل عمیق بودن ریشه فرهنگی قدرت‌گرایی و جنبه‌های خردتر آن در ارزش‌های اجتماعی مانند تبعیض نژادی، جنسیتی یا مردسالاری، کماکان می‌توان ریشه‌های انحصارگرایی منافع با پیرنگ‌های تمامیت‌خواهی را در عرصه‌های اجتماعی مشاهده نمود (گیس و همکاران^۲، ۲۰۲۵). از عرصه‌هایی عرصه‌هایی که احتمالاً ماهیت توتالیتر از قابلیت سیطره‌سازی‌های اثرگذار بر تضییع حقوق برابر می‌تواند حکایت داشته باشد، شرکت‌ها یا سازمان‌هایی هستند که به دلیل مشکلات حقوقی و نهادی کافی در نظارت بر حفظ برابری و عدالت، به ساختاری برای اقناع نیازهای اقلیت دارای قدرت بدل می‌گردند (پایچ^۳، ۲۰۲۳). یکی از این عرصه‌ها که به دلیل وسعت و پیچیدگی‌هایی که به دلیل مشکلات نمایندگی می‌تواند به تعمیم سطحی از تمامیت‌خواهی انحصارگرایانه در اولویت بخشیدن به منافع افراد دارای قدرت بدل گردد، ساختار شرکت‌های فعال در بازارهای سرمایه می‌باشند. این شرکت‌ها با سطحی از تملک‌گرایی‌های حاکمیتی تلاش می‌نمایند تا خواسته یا ناخواسته، سطحی از تمامیت‌خواهی در برآورده‌سازی منافع افراد دارای قدرت را بر پیکره شرکت‌ها ایجاد نمایند (کائو^۴، ۲۰۲۵).

تملک‌گرایی حاکمیتی را مطابق با دیدگاه‌های اُگبر^۵ (۲۰۰۱) و تربینگ و گولدستن^۶ (۱۹۹۰) می‌بایست مبنای از قدرت‌گرایی صرف نظام راهبری تصور نمود که در آن شرکت‌ها با غالب‌سازی دیدگاه‌های دارای قدرت متمرکز شده در رأس یک هرم ساختاری، تلاش می‌نمایند تا منافعی که الزاماً با منافع کثرت‌گرایانه در تضاد ماهوی و شناختی می‌باشد، را پیگیری کنند (زمانیان‌فر و همکاران^۷، ۱۴۰۳). همبستگی ریشه شناخت از تملک‌گرایی با تمامیت‌خواهی چه در معنای عام که به تسلط و تک قطبی شدن قدرت اشاره دارد و چه از نظر کارکردهایی که در یک سیستم اداره عملکردی می‌تواند داشته باشد، نشان دهنده سطحی از سلطه قدرت با شیوه بلامنازع تصمیم‌گیری‌های انحصاری توسط افرادی می‌باشد که با اعمال سلطه در راستای برآورده‌سازی منافع

¹ Humanism

² Geis et al.

³ Paic

⁴ Cao

⁵ Oghor

⁶ Trebing & Goldstene

⁷ Zamanianfar et al.

⁸ Antonio Gramsci

⁹ Neu

¹⁰ Vallas

¹¹ Keane

می‌تواند در افزایش شکاف بیشتر بین شرکت‌های دارای مالکیت انحصاری با سایر سهامداران مؤثر باشد. در این شرکت‌ها اگرچه غالباً تخلف‌های مالی گسترده‌ای صورت نمی‌گیرد و شرکت‌ها با چنین ساختاری سعی در پایبندی به الزامات تعیین شده می‌باشند، اما سطح بالای کنترل افشاء اطلاعات اختیاری و یا عدم به موقع آن باعث می‌گردد تا حتی در صورت گزارش‌های بازرسان قانونی و حسابرسان، آن را سهوی جلوه داده و از طریق تعدیل سنواتی بر طرف نمایند. به همین دلیل شیوه‌های گزارشگری گزینشی به عنوان ابزار انحصارگرایی، از جامعیت و شمولیت متناسبی با اهداف شفافیت مورد انتظار برخوردار نیست. بطوریکه بیان شد، در ادبیات گزارشگری مالی، مفهوم «افشای گزینشی» به وضعیتی اشاره دارد که در آن مدیریت شرکت‌ها با بهره‌گیری از اختیار خود در زمان‌بندی، میزان و نحوه ارائه اطلاعات، برخی اطلاعات را برجسته ساخته و برخی دیگر را به تأخیر انداخته یا کم‌رنگ می‌نمایند. این رفتار معمولاً در چارچوب نظریه نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی تبیین می‌شود و می‌تواند به افزایش فاصله اطلاعاتی میان مدیران، سهامداران عمده و سایر ذینفعان منجر گردد (هیلی و پالیپو^۴، ۲۰۰۱). مطالعات پیشین نشان می‌دهد که مدیریت افشا می‌تواند از طریق شیوه‌هایی نظیر زمان‌بندی گزینشی انتشار اطلاعات، تأکید بر اخبار مطلوب، تأخیر در انتشار اخبار نامطلوب، استفاده از افشاء اختیاری کنترل‌شده و نیز ارائه اطلاعات ناقص یا جهت‌دار صورت گیرد (بایر و همکاران^۵، ۲۰۱۰). در ۲۰۱۰. در چنین شرایطی، افشاء نه لزوماً برای افزایش شفافیت، بلکه گاه به عنوان ابزاری برای مدیریت ادراک ذینفعان مورد استفاده قرار می‌گیرد. بر همین اساس و با اتکاء به ادبیات افشای اختیاری و مدیریت اطلاعات در بازار سرمایه، ابعادی که به صورت مفهومی در شکل ۱ نمایش داده شده‌اند، بر پایه تلفیقی از یافته‌های ادبیات افشای مالی و مدیریت اطلاعات تدوین شده‌اند و هدف آن‌ها تبیین نحوه کارکرد گزارشگری گزینشی در ساختارهای حاکمیتی متمرکز است. لذا در چنین ساختارهایی، اگرچه ممکن است شرکت‌ها به الزامات رسمی گزارشگری پایبند باشند، اما سطح بالای کنترل مدیریتی بر افشاء اطلاعات اختیاری می‌تواند موجب شکل‌گیری شکاف اطلاعاتی میان سهامداران عمده و سایر ذینفعان گردد. در نتیجه، گزارشگری گزینشی می‌تواند به عنوان ابزاری برای مدیریت ادراک بازار و تقویت موقعیت گروه‌های مسلط در ساختار حاکمیت شرکتی عمل کند. از این رو با درک شناخت از مفاهیم نظری و کارکردهای خصوصیات نظام راهبری

تملک‌گرایی مدیریتی را عاملی از مجموعه ایدئولوژی مسلط در هر حوزه‌ای از جامعه همچون شرکت‌های عمومی بیان می‌دارد که زمینه‌ساز توزیع ارزش‌های غیراخلاقی در آینده‌ای نزدیک می‌گردد. اگرچه غالب نظریه‌های تملک‌گرایی بر پدیداری تسلط و تک‌بعدی قدرت اشاره داشتند، اما می‌بایست فصل مشترک بسط چنین رویکردی در ساختارهای حاکمیتی را به جنبه‌هایی از کارکردهای گزینشی در تعامل با ذینفعان به عنوان برآیندهای عملکردی ترویج ارزش‌های انحصارطلبانه در نظر گرفت. به عبارت دیگر وجود جنبه‌های اشتراک از ساختارگرایی اقتدارطلبانه با نظریه‌هایی از جمله نظریه افشاء گزینشی^۱ می‌تواند ماحصل ترکیب محرک‌های درونی بر کارکردهای تصمیم‌گیری انحصارگرایی برای محافظت از منافع رأس هرم ساختاری در نظر گرفته شود که شرکت‌های دارای چنین خصیصه‌ای از طریق آن تلاش می‌نمایند تا نسبت به حفظ وضعیت موجود و جلوگیری از آنومی ناشی از فشارهای بیرونی، اقدامات عملکردی لازم را انجام دهند. بر این اساس گزارشگری در چنین ساختارهایی فارغ از استانداردها و الزامات نهادی، از جنبه‌های فراگیری برای اقناع نیازهای اطلاعاتی ذینفعان برخوردار نیست، چراکه صرفاً هدف متصدیان اداره چنین شرکت‌هایی، دستیابی به اهداف منفعت‌طلبانه‌ای است که با به انحصار درآوردن جزئیات عملکردهای قابل افشاء می‌تواند در بلندمدت تضییع حقوق ذینفعان را به همراه داشته باشد (چارونروک و لویس^۲، ۲۰۰۹). در این راستا با ارجاع به پژوهش فرانکل^۳ (۲۰۱۷) شیوه گزارشگری گزینشی به عنوان پایه افشاء اطلاعات در رویکردهای حاکمیت‌گرایی انحصارطلبانه شامل ویژگی‌هایی مطابق آنچه در شکل ۱ ارائه شده است، می‌باشد.

شکل ۱- جنبه‌های حاکمیتی انحصارطلبانه در افشاء گزینشی

همانطور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، جنبه‌های گزارشگری گزینشی بر پایه شش بُعد تحریفی مورد اشاره قرار گرفته است که

¹ Selective Disclosure Theory

² Charoenrook & Lewis

³ Frankel

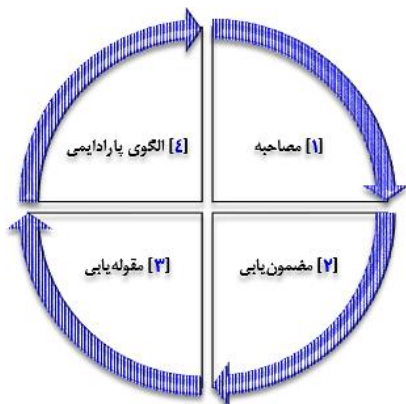
⁴ Healy & Palepu

⁵ Beyer et al.

مشارکت‌کنندگان دارای دانش‌افزایی تجربی این فرصت را در اختیار اندیشمندان و سیاستگذاران عرصه‌ی حاکمیت شرکتی قرار می‌دهد تا شناخت منسجم‌تری از پدیده محوری مورد تأکید در این مطالعه کسب نمایند. به لحاظ نتیجه، مطالعه حاضر توسعه‌ای تلقی می‌شود، چراکه فقدان رویکردهای شناختی قابل اتکاء از مفهوم نوع ساختار حاکمیت توتالیتیر، باعث ایجاد شکاف عمیقی در بستر ادبیات دانش حسابداری و بازار سرمایه به دلیل پنهان بودن کارکردهای آن شده است. به لحاظ نوع جمع‌آوری داده‌ها نیز این مطالعه کیفی و از نظر فلسفی، استقرائی تلقی می‌شود. چراکه اساساً ماهیت پدیدارشناسی پارادایمی از ضابطه کیفی و دو فرآیند مصاحبه و مشارکت در چک‌لیست‌های امتیازی برخوردار است.

روش‌های اجرایی پدیدارشناسی

از آنجاییکه این مطالعه در پی ارائه یک الگوی پارادایمی بر مبنای پدیدارشناسی استقرائی است، می‌بایست به لحاظ شیوهٔ اجراء، تسلسلی از روش‌ها را که اصطلاحاً به آن «مالتی متود»^۱ گفته می‌شود، در نظر گرفت که در ادامه با اشاره به جنبه‌های آن طبق شکل ۲، نسبت به توضیح هر بخش از اجرای این روش اقدام لازم صورت می‌گیرد.

شکل ۲- مراحل اجرای پدیدارشناسی پارادایمی

طبق شکل ۲ در ادامه مسیر ارائه شیوه‌های اجرای پدیدارشناسی پارادایمی، به تفکیک هریک از گام‌ها توضیح داده می‌شود.

[۱] گام اول: جمع‌آوری داده‌های مصاحبه

بر اساس ماهیت پدیدارشناسی که سطحی از ادراک‌های ناشی از تجربه‌گرایی مشارکت‌کنندگان را شامل می‌شود، در اولین مرحله از اجرای این روش در مطالعه حاضر، می‌بایست اقدام به مصاحبه با کنشگران دارای تجربهٔ زیست نمود. این فرآیند کمک می‌کند تا بر اساس تجارب قبلی که از پدیده در بستر مطالعه وجود دارد، زمینه‌هایی که می‌تواند منتج به شناخت بهتر از پدیداری نظام

شرکتی تمامیت‌خواه یا اصطلاحاً توتالیتیر، این مطالعه از طریق تمرکز بر توالی‌های تحلیلی پدیدارشناسی به دنبال دستیابی به الگویی پارادایمی در بستر شرکت‌های بازار سرمایه برای شناخت بهتر از جنبه‌های پنهان عملکردی شرکت‌های انحصارگرا می‌باشد. لذا با طرح سؤال‌های پژوهش به ترتیب زیر، این مطالعه در پی تحقق اهداف موردنظر می‌باشد.

سؤال اول پژوهش- زمینه‌های گزاره‌ای پدیداری گونهٔ حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران کدامند؟ سؤال دوم پژوهش- مقوله‌های قابل حاصل از تفکیک زمینه‌های گزاره‌ای پدیداری گونهٔ حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران کدامند؟

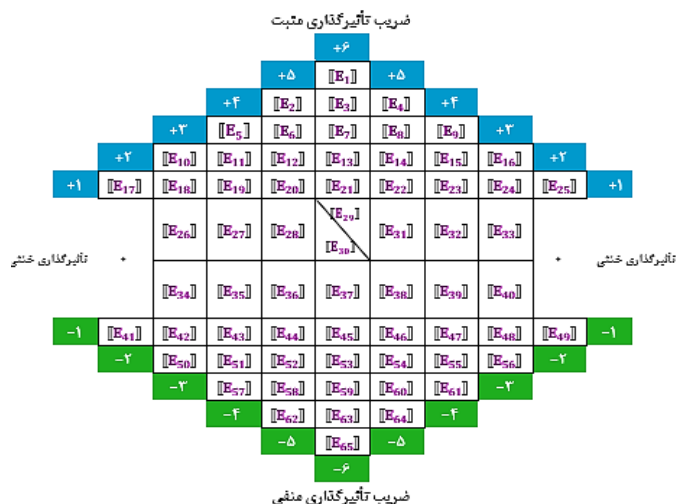
در راستای طرح سؤال‌های پژوهش، قابل ذکر است که اشاره گردد باهدف پیاده‌سازی اهداف تحلیل پدیدارشناسی تا رسیدن به یک مدل نهایی برای شناخت از گونهٔ حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران، لازم است تا از طریق مصاحبه با کنشگران دارای تجربهٔ زیسته و فرآیند کدگذاری باز، نسبت به تعیین زمینه‌های گزاره‌ای هم معنانشده از درون کدهای پدیدار شده اقدام نمود. سپس با ایجاد یک مبنای مقیاسی در دسته‌بندی زمینه‌های گزاره‌ای به مقوله‌های قابل پدیداری به صورت خوشه‌ای در الگوی پارادایمی شامل شرایط علی؛ زمینه‌ای؛ مداخله‌گر؛ راهبردها و پیامدها، می‌بایست از تفسیر مباحثه‌ای در تشکیل پانل‌های کانونی بهره برده شود تا بتوان در نهایت مشخص ساخت، پدیدهٔ محوری مطالعه از چه جنبه‌های شناختی برای تغییر سیاستگذاری‌های آینده می‌تواند برخوردار باشد.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پدیدارشناسی به عنوان پایه اصلی فرآیند تحلیلی مطالعه حاضر، روشی برآمده از دانش علوم اجتماعی در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند با ترکیب آگاهی ناشی از خبرگی و تجارب زیسته افراد، به ماهیت پدیدهٔ مورد بررسی، هویت منسجمی در بستر عطاء نماید. به عبارت دیگر پدیدارشناسی را می‌بایست، عملگرایی تحلیلی نامید که به واسطه ترکیب تجربه و دانش، ظرفیت‌های گسترده‌تری از پدیده مورد مطالعه، قابل اکتشاف می‌نماید. از این رو در این مطالعه مجموعه‌ای از فرآیندهای نظری و بسط آن به مصاحبه، ساخت چک‌لیست امتیازی محقق ساخت و ارائه چارچوب نهایی به عنوان رویه‌هایی اجرایی در نظر گرفته می‌شوند. با این توضیح‌ها، مطالعه حاضر را به لحاظ هدف، می‌بایست اکتشافی تلقی نمود، کارکردی که از طریق انجام مصاحبه با

¹ Multi Methods

جدول ۱- تدوین چک لیست محقق ساخت

[۴] گام چهارم: ارائه الگوی نهایی

راهبری توتالیتر گردد، شناسایی شود. لذا طرح سؤالات باز و تمرکز بر روی انجام مصاحبه‌های عمیق می‌تواند ظرفیت‌های دستیابی مطالعه به زمینه‌های گزراه‌ای اشاره شده در راستای پدیده‌محوری مطالعه را توسعه بخشد. این فرآیند تا رسیدن به نقطه اشباع تئوریک ادامه می‌یابد تا با ایجاد سطحی از کدهای باز حاصل از انجام مصاحبه‌ها، بتوان به ادراک منسجمی از رویکرد بسط‌یافته از تئوری‌های حکمرانی بخش دولتی به بخش بازار دست یافت. به همین دلیل این مطالعه در گام اول اجرای پدیدارشناسی پارادایمی، کلیه کدهای باز که توجیه‌کننده دلایل حرکت شرکت‌های هدف مطالعه در ایجاد چنین ساختاری می‌باشند را تا شناخت از برآیندهای احتمالی از تعمیم آن به کل بازار سرمایه، را مشخص می‌کند تا در گام‌های بعدی بتوان با تفکیک آن‌ها به مقوله‌های قابل جایگذاری در پنج بُعد «شرایط علی»، «زمینه‌ای»، «مداخله‌گر»، «استراتژی‌ها» و «پیامدها»، الگوی پارادایمی حاکمیت‌های شرکتی مبتنی بر شیوه توتالیتر در بازار سرمایه ایران را ارائه نماید.

[۲] گام دوم: انتساب کدهای باز به مضامین گزاره‌ای

پس از انجام مصاحبه‌ها، فرآیند تفکیک مفاهیم برآمده براساس کدگذاری باز، امکان دستیابی به مضامین گزاره‌ای را ممکن می‌سازد. به طوریکه هریک از کدهای باز ایجاد شده هم معنا، با حذف زوائد و یکدست نمودن ماهیت محتوایی آن به مضامین گزاره‌ای منحصربفردی در راستای پدیده مورد مطالعه، این امکان را ایجاد می‌کند تا در مرحله سوم بتوان نسبت به مقوله‌یابی شیوه‌های حاکمیت‌های شرکتی توتالیت‌ر در بازار سرمایه اقدام نمود. فرآیندی که با مهیا ساختن شرایط امتیازدهی مشارکت‌کنندگان به زمینه‌های گزاره‌ای امکان یک الگوی بساخت‌گرایانه پارادایمی را در انتهای اجرای فرآیند پدیدارشناسی مقدّر می‌سازد.

[۳] گام سوم: مقوله یابی پارادایمی

مرحله اول و دوم اجرای فرآیند پدیدارشناسی در این مطالعه که مبتنی بر ابزار مصاحبه و کدگذاری باز بود، پیش‌نیازهایی از اجرای این مرحله از پدیدارشناسی پارادایمی محسوب می‌شوند. در واقع در این مرحله با جمع‌آوری مضامین گزاره‌ای برآمده از کدهای باز حاصل از انجام مصاحبه، ابتدا براساس روش ماتریس متعامد می‌بایست نسبت به تعیین تعداد مقوله‌های قابل پدیداری از زمینه‌های گزاره‌ای شناسایی شده در تشکیل الگوی پارادایمی اقدام نمود. سپس براساس محاسبات نسبت‌های تشکیل پانل‌های کانونی و تعداد مضامین قابل توزیع در هر مقوله احتمالی، کنشگران تجربه براساس مقیاس‌بندی‌های امتیازی، محقق ساخت

حاکمیت شرکتی دیگر برخوردار هستند. ■ ثانیاً می‌بایست برای ارتقاء سینرژی ناشی از تعیین کدهای باز در مصاحبه و اختصاص امتیازهای مقیاس‌بندی ساخته شده، بر تجربه‌گرایان فعالی تمرکز می‌شد که به دلیل متفاوت بودن شیوه‌های جمع‌آوری داده‌ها، از ظرفیت‌های مشارکتی بالاتری برخوردار بودند. براین اساس معیار دیگر انتخاب تجربه‌گرایان، شناخت از روش پدیدارشناسی بود، که چه در نقش پژوهشگر و یا در نقش مشارکت‌کننده، فعالیت‌های را در این رابطه داشته‌اند تا بتوان ضمن تسریع جمع‌آوری داده‌ها، از قدرت تفسیر لازم در خصوص مباحثه و اظهارنظر در گروه‌های قانونی که تشکیل می‌شود، برخوردار باشند.

لذا با اتکاء به فرآیند دستیابی به کفایت خبرگی از طریق تمرکز بر معیارهای تدوین شده، انتخاب افراد از طریق مبنای نمونه‌گیری گلوله برفی و با معرفی مشارکت‌کنندگان دارای کفایت تجربی و دانش‌افزاء در مراحل اول، صورت پذیرفت. همانطور که بیان گردید، مبنای تعیین حجم نمونه مورد بررسی در این فرآیند نیز نقطه اشباع نظری می‌باشد. جایی که مصاحبه‌های بیشتر نمی‌تواند مفاهیم عمیق‌تری را به کدهای باز قبلی اضافه نماید. لذا با اتکاء به تعیین نقطه اشباع نظری در این مطالعه، تعداد بیست و دو نفر از تجربه‌گرایان زیسته انتخاب شدند و در مراحل مختلف اجرای پدیدارشناسی مشارکت نمودند. نکته مهم در تبیین چنین فرآیندی در تعامل بالاتر با تجربه‌گرایان، ایجاد پروتکلی زمان‌بندی شده برای ارتقاء سطح سینرژی‌های مشارکت می‌باشد. به علاوه براساس تکیه بر رویکرد اتکینسون^۴ (۲۰۰۷)، مصاحبه‌ها به صورت عمیق در راستای شناخت بیشتر از ویژگی‌های حاکمیت شرکتی توتالیتزر (تمامیت‌خواه) آغاز شد تا پس از دستیابی به نقطه اشباع نظری، از طریق نسبت‌های تعیین مشارکت‌کنندگان قابل تفیض در پانل‌های قانونی، اولاً تعداد پانل‌ها و ثانیاً تعداد اعضای این پانل‌ها مشخص گردد.

۴. نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

انجام مصاحبه با بیست و دو نفر از کنشگران تجربی انتخاب شده، اقدام شد تا پس از کدگذاری باز صورت گرفته طی مصاحبه‌ها، مشخص گردد از میان «۳۷۸» مفهوم پدیدار شده، تعداد «۶۵» مضمون گزاره‌ای با کدهای اختصاری که از «E₁» تا «E₆₅» در جدول ۲ درج شده است، بتوان برای مقوله‌یابی در یک چک‌لیست امتیازی محقق ساخته اقدام نمود.

جدول ۲- زمینه‌های گزاره‌ای پدیدار شده از کدهای باز

از پنج بُعد یاد شده می‌توانند جایگذاری شوند. در این مرحله، ارائه الگوی پارادایمی نشان دهنده هدف اصلی پژوهش یعنی بازنمایی ویژگی‌های حاکمیت‌های شرکتی توتالیتزر در سطح بازار سرمایه می‌باشد تا از این طریق بتوان ساحتی از ناهنجاری‌های عملگرایی‌ها چنین شرکت‌هایی را در راستای سطحی از مسئولیت‌های محوله در نظارت‌های درونی و تزییع حقوق سهامداران و کلیه ذینفعان، مشخص ساخت.

کنشگران مطالعه

ماهیت پدیدارشناسی علاوه بر طی فرآیندهای تحلیلی متفاوت با سایر روش‌های استقرائی در دستیابی به الگوی شناختی مبتنی بر یک پدیده محوری، از تفاوت جمع‌آوری داده‌ها با مشارکت گروهی از کنشگران دارای تجربه زیسته در قیاس با روش‌های دیگر تحلیل‌های استقرائی نیز برخوردار است. در این شیوه دستیابی به سطحی از تفکر اشتراکی بر مبنای مباحثه بر روی شناخت بالاتر از یک پدیده، از جمله مبنای است که به عنوان ظرفیت‌های تحلیلی مطالعه‌هایی با ماهیت ساختار پدیدارشناسی بر آن تأکید شده است (اسلامی مهر و همکاران^۱، ۱۴۰۳). به عبارت دیگر، در فرآیندهای پدیدارشناسی که جزء روش‌های علمی مبتنی بر تفکر بین الازدهانی می‌باشد، واژه مشارکت‌کنندگان به واژه نقش آفرینان دارای دانش‌افزایی تجربی تغییر می‌کند (مجیدی‌یزدی و همکاران^۲، ۱۴۰۳). به این دلیل که پدیده محوری برای عملیاتی شدن از منظر شناختی نیازمند تجربه‌گرایی است که در گذشته و برحسب تجربه از شناخت تقریباً جامع‌تری نسبت به بقیه اندیشمندان بستر مطالعه برخوردار می‌باشند (شفاخیبری و همکاران^۳، ۱۴۰۴). لذا با درک چنین اهمیتی در این مطالعه، تلاش می‌شود تا بر گروهی از تجربه‌گرایان دانش مالی و بازار سرمایه تمرکز گردد که از ظرفیت‌های تجربی کافی طبق توجه به معیارهای زیر برای کفایت خبرگی و شناختی برخوردار هستند.

■ اولاً افرادی می‌بایست به عنوان واجدین شرایطی مدنظر قرار می‌گرفتند که هم به لحاظ ماهیت پدیده و هم به لحاظ تجربه از شناخت کافی برخوردار بودند. لذا این افراد را طیفی از تجربه‌گرایان فعال در عرصه استانداردگذاری‌های حاکمیتی و حسابداران رسمی دارای تجربه اجرایی در بازار سرمایه تشکیل می‌دهند که از قدرت افتراق بالاتری به لحاظ شناختی از پدیده ساختار حاکمیت‌های شرکتی توتالیتزر نسبت به سایر ویژگی‌های

¹ Eslami Mehr et al.

² Majidi-Yazdi et al.

³ Shafakhibri et al.

⁴ Atkinson

گزاره‌های پدیدار شده	اختصاص کدهای اختصاری	تعداد تکرار	توزیع فراوانی
بی‌توجهی به رعایت حقوق اکثریت	[E ₁]	[۷]	[۱/۷۴۴]
تضییع حقوق اقلیت سهامداران	[E ₂]	[۶]	[۱/۴۹]
افزایش مدیریت سود	[E ₃]	[۶]	[۱/۴۹]
ارائه گزارش‌های کارآفرینی شرکت	[E ₄]	[۷]	[۱/۷۴۴]
افزایش احتمال سقوط ارزش سهام	[E ₅]	[۸]	[۱/۹۹]
ترویج خوش‌بینی‌های مدیریتی	[E ₆]	[۷]	[۱/۷۴۴]
تأسیس هلدینگ‌ها و شرکت‌های وابسته	[E ₇]	[۶]	[۱/۴۹]
افزایش رکود تورمی	[E ₈]	[۵]	[۱/۲۴۴]
پوشش ناکارآمدی‌های سرمایه‌گذاری	[E ₉]	[۶]	[۱/۴۹]
افزایش مشکلات مرتبط با ریسک ورشکستگی	[E ₁₀]	[۵]	[۱/۲۴۴]
پرداخت‌های جانبی به اعضای هیئت‌مدیره	[E ₁₁]	[۵]	[۱/۲۴۴]
انتقال منابع مالی تأمین شده به عرضه‌رمارازها	[E ₁₂]	[۵]	[۱/۲۴۴]
انعکاس اخبار مثبت	[E ₁₃]	[۵]	[۱/۲۴۴]
پنهان‌سازی اخبار منفی	[E ₁₄]	[۷]	[۱/۷۴۴]
جلوگیری از شکل‌گیری هیئت‌مدیره تخصصی	[E ₁₅]	[۶]	[۱/۴۹]
ترویج سهامداری‌های مالکیتی	[E ₁₆]	[۸]	[۱/۹۹]
کسب منافع بالاتر حاصل از انعقاد قراردادهای با شرکت‌های نهادی	[E ₁₇]	[۷]	[۱/۷۴۴]
پنهان نمودن اطلاعات اعضای هیئت‌مدیره	[E ₁₈]	[۵]	[۱/۲۴۴]
پایبندی به اصل وفاداری در انتصاب‌های هیئت‌مدیره	[E ₁₉]	[۵]	[۱/۲۴۴]
افشاء گزینشی اطلاعات	[E ₂₀]	[۶]	[۱/۴۹]
اختصاص ارز ترجیحی به شرکت‌های دارای وابستگی نهادی	[E ₂₁]	[۵]	[۱/۲۴۴]
بی‌ضابطه بودن انتصاب‌های خانوادگی یا سیاسی در هیئت‌مدیره	[E ₂₂]	[۷]	[۱/۷۴۴]
اولویت منافع سیاسی به منافع اقتصادی در راهبری بازار	[E ₂₃]	[۶]	[۱/۴۹]
پوشش انباشت دارایی‌ها و حساب‌های جاری	[E ₂₄]	[۸]	[۱/۹۹]
حفاظت از سنگربندی‌های مدیریتی	[E ₂₅]	[۸]	[۱/۹۹]
تعدد تعدیل سنواتی حساب‌ها در دوره‌های قبلی	[E ₂₆]	[۶]	[۱/۴۹]
تداخل مالکیت در چینه هیئت‌مدیره	[E ₂₇]	[۵]	[۱/۲۴۴]
بهره‌برداری از تحریم‌های مالی بین‌المللی برای دور زدن قوانین	[E ₂₈]	[۷]	[۱/۷۴۴]
افزایش احتمال شبکه‌های پولشویی	[E ₂₉]	[۶]	[۱/۴۹]
بهره‌برداری از تمرکز بر فروش عمده	[E ₃₀]	[۸]	[۱/۹۹]
تصویب چندبرابری حق‌الزحمه‌های هیئت مدیره منتصب	[E ₃₁]	[۷]	[۱/۷۴۴]
گسترده‌ی محدودیت‌های تأمین مالی خارجی	[E ₃₂]	[۶]	[۱/۴۹]
افزایش درصد سهام اعضای هیئت‌مدیره	[E ₃₃]	[۵]	[۱/۲۴۴]
تعدد شرکت‌های دارای وابستگی به بخش دولتی	[E ₃₄]	[۶]	[۱/۴۹]
حفظ نفوذ بر تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی	[E ₃₅]	[۵]	[۱/۲۴۴]
ترسیم چشم‌اندازهای توسعه	[E ₃₆]	[۷]	[۱/۷۴۴]
حباب قیمتی سهام به دلیل زدوبندهای مرتبط با عرضه سهام	[E ₃₇]	[۶]	[۱/۴۹]
حجیم‌سازی دستاوردهای رقابتی	[E ₃₈]	[۷]	[۱/۷۴۴]
اختصاص حق تقدم‌های حاکمیتی	[E ₃₉]	[۸]	[۱/۹۹]
حفظ عدم استقلال هیئت‌مدیره	[E ₄₀]	[۷]	[۱/۷۴۴]
تغییر ماهیت سرمایه‌گذاری از بازار سرمایه به بازار پولی	[E ₄₁]	[۶]	[۱/۴۹]
عدم پوشش اخبار و اطلاعات عملکردی ضعیف شرکت‌ها	[E ₄₂]	[۵]	[۱/۲۴۴]
عدم مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی	[E ₄₃]	[۸]	[۱/۹۹]
زدوبندهای سیاسی شرکت در مناقصه‌ها و مزایده‌های صنعتی	[E ₄₄]	[۵]	[۱/۲۴۴]
شریک نمودن هیئت‌مدیره در کسب سود خالص شرکت	[E ₄₅]	[۸]	[۱/۹۹]
عدم انعکاس رأی نهادهای قضایی علیه مالکان شرکت	[E ₄₆]	[۶]	[۱/۴۹]
دستیابی به معامله با اشخاص وابسته	[E ₄₇]	[۶]	[۱/۴۹]
عدم درج تخلف‌های مالی شرکت‌ها و اعضای هیئت‌مدیره در اخبار بازار سرمایه	[E ₄₈]	[۵]	[۱/۲۴۴]
فزاینده‌ی ریسک نقدینگی	[E ₄₉]	[۶]	[۱/۴۹]
عدم فرهنگ‌سازی جریان حاکمیتی یکپارچه	[E ₅₀]	[۶]	[۱/۴۹]

نبود یکپارچگی در سنوات تصدی اعضای هیئت‌مدیره به عنوان یک ابزار کنترلی	[E ₅₁]	[۶]	[۱/۲۴۴]
عدم ساختاریافته‌ی نظارتی در همگرایی تخصصی با انتخاب اعضای هیئت‌مدیره	[E ₅₂]	[۷]	[۱/۷۴۴]
کوچک نگه داشتن اندازه هیئت‌مدیره	[E ₅₃]	[۸]	[۱/۹۹]
فقدان دستورالعمل‌های لازم در ارزیابی عملکرد هیئت‌مدیره	[E ₅₄]	[۶]	[۱/۴۹]
کاهش تعداد جلسات تشکیل هیئت‌مدیره به حداقل	[E ₅₅]	[۶]	[۱/۴۹]
نبود رسانه‌های خبری مستقل در انعکاس اخبار و اطلاعات	[E ₅₆]	[۵]	[۱/۲۴۴]
فقدان اعلام پرونده‌های حقوقی مفتوح علیه شرکت‌ها	[E ₅₇]	[۶]	[۱/۴۹]
گسترده‌ی تقلب‌های مالی	[E ₅₈]	[۶]	[۱/۴۹]
پنهان‌سازی خطاهای عملیاتی در استفاده پنهان از ظرفیت تولید	[E ₅₉]	[۵]	[۱/۲۴۴]
محدودسازی‌های عضویت در هیئت‌مدیره به شاخصه‌های سیاسی وابسته	[E ₆₀]	[۶]	[۱/۴۹]
نامشخص ماندن برآیندهای تصمیم‌های بیش‌اطمینانی مدیریتی	[E ₆₁]	[۶]	[۱/۴۹]
نبود سازوکارهای لازم برای شیوه انتخاب اعضای هیئت‌مدیره	[E ₆₂]	[۵]	[۱/۲۴۴]
کاهش جریان نقد عملیاتی	[E ₆₃]	[۵]	[۱/۲۴۴]
رشد تأسیس شرکت‌های اقماری	[E ₆₄]	[۶]	[۱/۴۹]
یکدست‌سازی‌های رویکردی هیئت‌مدیره با مواضع آرکان قدرت	[E ₆₅]	[۵]	[۱/۲۴۴]
مجموع کدهای باز شناسایی شده در تبدیل به مضامین گزاره‌ای [۴۰۱] [۱۰۰/۰۰٪]			

با تعیین «۶۵» مضمون گزاره‌ای از مجموع «۴۰۱» کد باز ایجاد شده براساس مصاحبه‌های صورت گرفته، می‌بایست در ادامه از طریق ماتریس‌سازی مضامین شکل گرفته به صورت متعامد یا اصطلاحاً چرخش یافته، مشخص نمود، چند مقوله می‌تواند در نهایت تشکیل دهنده ساختار نهایی الگوی پارادایمی باشد. لذا با ایجاد یک چک‌لیست ماتریسی براساس مقیاس نه درجه به صورت سطر «i» و ستونی «j» از مشارکت‌کنندگان خواسته می‌شود تا طبق جدول ۳ نسبت به ارائه امتیازهای لازم، اقدام نمایند.

جدول ۳- مقیاس امتیازی چک‌لیست ماتریسی

مقیاس	مقیاس «i» نسبت به «j»	توضیح
[1]	ترجیح یکسان	عنصر «i» و «j» اهمیت برابر دارند.
[3]	تاحدی ارجح	عنصر «i» از «j» تاحدی ارجح‌تر است.
[5]	خیلی ارجح	عنصر «i» از «j» خیلی ارجح‌تر است.
[7]	خیلی زیاد ارجح	عنصر «i» از «j» خیلی زیاد ارجح‌تر است.
[9]	کاملاً ارجح	عنصر «i» و «j» کاملاً ارجح‌تر است.
[2; 4; 6; 8]	ارجحیت بینابین	عنصر «i» و «j» اثر خنثی و بینابین بر یکدیگر دارند.

سپس نسبت به ایجاد یک چک‌لیست ماتریسی به طور متقارن اقدام شد تا با درج امتیاز هریک از کنشگران و محاسبه بالاترین توزیع فراوانی طبق شاخص مُد، نسبت به محاسبه درصد واریانس مجموع اقدام گردد. در واقع این ماتریس با محاسبه درایه‌های

« N » نشان دهنده تعداد کنشگران؛ « 3 » اشاره به سه مقیاس ارزیابی چکلیست اشاره دارد و « δ_n » نشان دهنده تعداد مقوله‌هایی که مضامین گزاره‌ای مطالعه، از قابلیت تبدیل شدن به آن‌ها برخوردار می‌باشد. لذا با انجام این معادله به ترتیب زیر مشخص می‌شود با [۲۲] کنشگر و [۱۳] مقوله قابل تفکیک از مجموع مضامین گزاره‌ای، [۳] پانل قابل تشکیل شدن می‌باشد.

$$X = \frac{22-13}{3} = 3$$

لذا بایستی براساس «۲۲» کنشگر و برحسب «۱۳» مقوله قابل پدیدار شدن، «۳» پانل امتیازی تشکیل گردد تا امکان سینرژی کارکردهای گروه کانونی برای مشارکت ممکن باشد. لذا بایستی براساس حد پایین تعیین شده یعنی میزان «۰/۲۴۳» برحسب امتیازهای بار عاملی هر کنشگر مشخص گردد، در کدام طبقه از پانل دسته‌بندی می‌شوند. لذا می‌توان با ارجاع به جدول ۴ تفکیک بیست و دو مشارکت‌کننده دارای تجربه زیسته را مشاهده نمود.

جدول ۴- تفکیک مشارکت‌کنندگان قرار گرفته در پانل‌های ایجاد شده

پانل اول	ضرب	پانل دوم	ضرب	پانل سوم	ضرب
نفر دوم	[۰/۲۴۵]	نفر پنجم	[۰/۲۹۴]	نفر اول	[۰/۴۱۲]
نفر سوم	[۰/۲۵۳]	نفر هفتم	[۰/۲۶۷]	نفر چهارم	[۰/۲۶۹]
نفر ششم	[۰/۲۷۸]	نفر نهم	[۰/۳۱۵]	نفر هشتم	[۰/۳۱۷]
نفر دهم	[۰/۳۰۲]	نفر سیزدهم	[۰/۳۲۶]	نفر یازدهم	[۰/۳۲۵]
نفر دوازدهم	[۰/۳۱۶]	نفر پانزدهم	[۰/۲۴۷]	نفر چهاردهم	[۰/۴۱۴]
نفر هجدهم	[۰/۲۶۹]	نفر شانزدهم	[۰/۲۷۸]	نفر هفدهم	[۰/۲۷۵]
نفر بیست و دوم	[۰/۳۱۳]	نفر نوزدهم	[۰/۳۰۹]	نفر بیست و یکم	[۰/۳۲۹]
--		نفر بیستم	[۰/۲۸۹]	--	

همانطور که مشخص شده است، پانل اول و سوم شامل «۷» کنشگر و پانل دوم شامل «۱۵» کنشگر می‌باشد. پس از تفکیک هریک از کنشگران به پانل‌های کانونی، آخرین فرآیند قبل از عمل تفکیک مضامین به مقوله‌ها، تعیین میزان گزاره‌های قابل جایگذاری در هر مقوله می‌باشد. بنابراین با ارجاع به رابطه (۵) می‌توان مشخص نمود، یک مقوله براساس چه تعداد مضمون گزاره‌ای قابل پدیداری است.

$$\sigma(s) = \sum_{N=1}^k \frac{n}{X} \quad \text{رابطه (۵)}$$

در این رابطه، « $\sigma(s)$ » نشان دهنده‌ی تعداد گزاره‌ها پدیدار شده می‌باشد. « k » برابر با خوشه‌های قابل تفکیک مجموع گزاره‌ها به مقوله‌ها می‌باشد. « n » نشان دهنده‌ی قرار گرفتن هر یک گزاره در یک مقوله است. « X » تعداد مقوله‌های قابل پدیداری براساس ماتریس متعامل می‌باشد. « n » تعداد کل گزاره‌ها تأیید شده از گام‌های قبلی است. لذا می‌توان از طریق رابطه (۶) تعداد هر گزاره که به طور متوسط می‌تواند در هر مؤلفه قرار گیرد را مشخص نمود.

$$\sigma(s) = \sum_{n=1}^k \frac{65}{13} = 5 \quad \text{رابطه (۶)}$$

سطری « i » و ستونی « j » هریک از مضامین گزاره‌ای، به دنبال تعیین ضریب « Q » در رابطه زیر می‌باشد:

$$Q^T Q = Q Q^T = T \quad \text{رابطه (۱)}$$

به طوریکه رابطه فوق « T » نشان دهنده ترانهاده ماتریس (برعکس نمودن ترتیب مضامین به صورت متقابل) بوده و « T » نیز بیان‌کننده ماتریس همانی است. باتوجه به رابطه فوق می‌توان گفت ترانهاده یک ماتریس متعامد، برابر با معکوس همان ماتریس است که می‌توان در رابطه (۲) این مبنا را مشاهده نمود.

$$Q^T = Q^{-1} \quad \text{رابطه (۲)}$$

نکته حائز اهمیت این است که یک ماتریس متعامد حتما دارای ماتریس معکوسی می‌باشد که دترمینان آن ماتریس معکوس، در حد فاصل « ± 1 » تعریف می‌شود. از این رو ضریب « Q » را می‌بایست در بُردارهایی فرضی همچون « u » و « v » ضرب نمود، تا در نهایت بتوان تعداد ترانهاده‌های ماتریسی بالاتر از ضریب « $1/0$ » را به عنوان مبنا در نظر گرفت. از این رو می‌توان توجیه ارزیابی سطری « i » و ستونی « j » هریک از مضامین گزاره‌ای در تشکیل تعداد مقوله‌های مشخص از مجموعه ضرایب امتیازی محاسبه شده را تعیین نمود. نتایج حاصل شده نشان می‌دهد، « 16 » مقوله احتمالی از « 65 » گزاره زمینه‌ای پدیدار شده از مرحله قبلی، می‌تواند تشکیل دهنده « 13 » مقوله مورد ارزیابی تلقی گردد. چراکه بدلیل کسب ضریب « Q » بالاتر از میزان « $1/0$ »، « 13 » مقوله، از قابلیت تشکیل الگوی نهایی پارادایمی برخوردار هستند. لذا با اتکاء به پدیداری این [۱۳] مقوله، در ادامه می‌بایست نسبت به جایگذاری کنشگران تجربی در پانل‌های کانونی به عنوان قدم بعدی پیاده‌سازی تحلیلی در این مطالعه اقدام نمود. برای این منظور بایستی براساس رابطه (۳) نسبت به انجام محاسبه با ضریب قدرت مطلق ثابت [۱/۹۶] نسبت به جذر تعداد مضامین گزاره‌ای شناسایی شده اقدام نمود.

$$\text{Sign} = \left| \frac{1/96}{\sqrt{n}} \right| \Rightarrow \left| \frac{1/96}{\sqrt{65}} \right| \cong 0/243 \quad \text{رابطه (۳)}$$

براساس رابطه (۳) که « $\sqrt{n}$ » را نماد تعداد مضامین گزاره‌ای پدیدار شده معرفی می‌نماید، مشخص می‌گردد، سطح معناداری حضور کنشگران تجربی براساس امتیازهای محاسبه شده برابر با [۰/۲۴۳] می‌باشد که این نتیجه نشان می‌دهد هر کنشگر براساس ضریب قدرمطلق محاسبه شده در کدام پانل بایستی جایگذاری گردد. اما برای اینکه تعداد پانل‌های کانونی قابل تشخیص مشخص گردند، بایستی به رابطه (۴) توجه گردد.

$$X = \frac{N-\delta_n}{3} \quad \text{رابطه (۴)}$$

[[E ₃₉]]	اختصاص حق تقدم‌های حاکمیتی
[[E ₄₅]]	شریک نمودن هیئت‌مدیره در کسب سود خالص شرکت

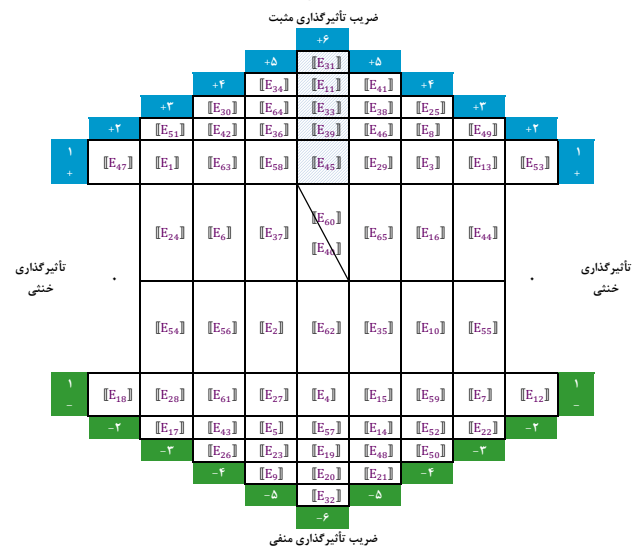
در ادامه و باهدف کوتاه‌کردن مسیر هر فرآیند مقوله‌بندی، با طی همین روند برای «۶۵» مضمون قابل جایگذاری در «۱۲» مقوله دیگر، جدول ۷ که نشان دهنده تفکیک‌های انجام شده مجموع مضامین می‌باشد، ارائه شد.

جدول ۷- مجموع مقوله‌های پدیدار شده از مضامین گزاره‌ای

مضامین پدیدآمده	خوشه‌ها (ویژگی‌های تجربه)	کدهای اختصاری
تحریک‌سازی‌های مالی	تصویب چندبرابری حق‌الزحمه‌های هیئت مدیره	[[E ₃₁]]
	منتصب	
	پرداخت‌های جانبی به اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₁₁]]
	افزایش درصد سهام اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₃₃]]
	اختصاص حق تقدم‌های حاکمیتی	[[E ₃₉]]
سنگربندی‌های حاکمیتی	شریک نمودن هیئت‌مدیره در کسب سود خالص شرکت	[[E ₄₅]]
	محدودسازی‌های عضویت در هیئت‌مدیره به شاخصه‌های سیاسی وابسته	[[E ₆₀]]
	حفظ عدم استقلال هیئت‌مدیره	[[E ₄₀]]
	کوچک نگه داشتن اندازه هیئت‌مدیره	[[E ₅₃]]
	پنهان نمودن اطلاعات اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₁₈]]
فرصت‌طلبی‌های مالکیتی	کاهش تعداد جلسات تشکیل هیئت‌مدیره به حداقل	[[E ₅₅]]
	کسب منافع بالاتر حاصل از انعقاد قراردادهای با شرکت‌های نهادی	[[E ₁₇]]
	تغییر ماهیت سرمایه‌گذاری از بازار سرمایه به بازار پولی	[[E ₄₁]]
	انتقال منابع مالی تأمین شده به عرضه رمزارزها	[[E ₁₂]]
	دستیابی به معامله با اشخاص وابسته	[[E ₄₇]]
پوشش ضعف‌های مدیریتی	بهره‌برداری از تمرکز بر فروش عمده	[[E ₃₀]]
	پوشش ناکارآمدی‌های سرمایه‌گذاری	[[E ₉]]
	پنهان‌سازی خطاهای عملیاتی در استفاده بهینه از ظرفیت تولید	[[E ₅₉]]
	نامشخص ماندن برآیندهای تصمیم‌های بیش‌اطمینانی مدیریتی	[[E ₆₁]]
	حفاظت از سنگربندی‌های مدیریتی	[[E ₂₅]]
بحران‌های بازار	پوشش اثبات دارایی‌ها و حساب‌های جاری	[[E ₂₄]]
	افزایش مشکلات مرتبط با ریسک ورشکستگی	[[E ₁₀]]
	کاهش جریان نقد عملیاتی	[[E ₆₃]]
	گسترده‌ی محدودیت‌های تأمین مالی خارجی	[[E ₃₂]]
	افزایش احتمال سقوط ارزش سهام	[[E ₅]]
عدم اثربخشی نهادی	فزاینده‌ی ریسک نقدینگی	[[E ₄₉]]
	نبود سازوکارهای لازم برای شیوه انتخاب اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₆₂]]
	عدم ساختاریافته‌ی نظارتی در همگرایی تخصصی با انتخاب اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₅₂]]
	فقدان دستورالعمل‌های لازم در ارزیابی عملکرد هیئت‌مدیره	[[E ₅₄]]
	بی‌ضابطه بودن انتصاب‌های خانوادگی یا سیاسی در هیئت‌مدیره	[[E ₂₂]]
سیاست‌زدگی‌های بازار	نبود یکپارچگی در سنوات تصدی اعضای هیئت‌مدیره به عنوان یک ابزار کنترلی	[[E ₅₁]]
	تعدد شرکت‌های دارای وابستگی به بخش دولتی	[[E ₃₄]]
	اولویت منافع سیاسی به منافع اقتصادی در راهبری بازار	[[E ₂₃]]
	زдобندهای سیاسی شرکت در مناقصه‌ها و	[[E ₄₄]]

لذا همانطور که مشاهده می‌شود، هر «۵» مضمون گزاره‌ای می‌تواند با قرار گرفتن در یک مقوله، تشکیل دهنده الگوی نهایی چارچوب نظری این مطالعه گردند. لذا در ادامه و باهدف مقوله‌یابی گزاره‌های زمینه‌ای، می‌بایست با توزیع چک‌لیست امتیازی ارائه شده مشابه جدول ۱، از پانل‌های کانونی درخواست نمود تا پس از مباحثه بر روی «۶۵» گزاره زمینه‌ای شناسایی شده، نسبت به تفکیک هریک از این مضامین در یک مقوله مشخص اقدام نمایند. با جمع‌بندی امتیازهای ارائه شده پانل‌های کانونی، می‌توان نسبت به تعیین این رویه برای مقوله اول طبق امتیازهای داده شده و جایگذاری مضامین در خانه‌های چک‌لیست محقق ساخته در جدول ۵ اقدام نمود. نکته‌ای که قابل تأمل است، جایگذاری مضامین گزاره‌ای در بالاترین ضریب تأثیرگذاری مثبت طبق تقاطع‌های هاشور خورده در جدول ۵ می‌باشد.

جدول ۵- تفکیک مضامین گزاره‌ای در مقوله اول

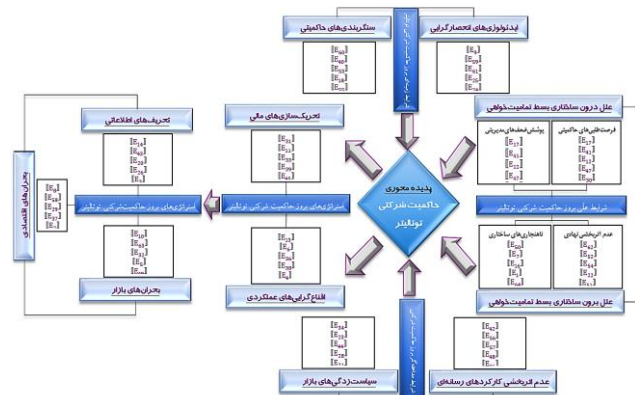

یافته‌های جدول ۵ براساس قرارگیری مضامین گزاره‌ای در تقاطع‌های هاشور خورده حکایت از این دارد که پنج مضمون گزاره‌ای طبق آنچه در جدول ۶ ارائه شده است، می‌تواند تشکیل دهنده مقوله‌ای با عنوان «تحریک‌سازی‌های مالی» باشد که می‌تواند پس از تعیین سایر مقوله‌ها، از جایگاه مشخصی در الگوی پارادایمی نهایی پدیدۀ مورد بررسی برخوردار باشد و هویت معنایی پیدا کند. لذا در حال حاضر صرفاً جایگذاری «۵» مضمون مشخص شده در جدول ۶ می‌تواند نشان دهنده اولین مقوله پدیدار شده از مجموع «۱۳» مقوله قابل شناسایی تلقی گردد.

جدول ۶- مقوله اول از مجموع دسته‌بندی مضامین گزاره‌ای

مقوله پدیدار شده	مضامین گزاره‌ای هم معنا	کد اختصاص یافته
تحریک‌سازی‌های مالی	تصویب چندبرابری حق‌الزحمه‌های هیئت مدیره	[[E ₃₁]]
	منتصب	
	پرداخت‌های جانبی به اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₁₁]]
	افزایش درصد سهام اعضای هیئت‌مدیره	[[E ₃₃]]

مداخله‌گر (0.71 – 0.80)؛ «استراتژی‌ها (0.81 – 0.90)» و «پیامدها (0.91 – 1.00)» می‌توان نسبت به تعیین تعداد مقوله‌های قابل قرارگیری در شرایط پارادایمی اقدام نمود. لذا براساس نتایج ناشی از تفکیک هریک از مقوله‌های پدیدار شده در الگوی پارادایمی، می‌توان طبق شکل ۳ نسبت به ترسیم پدیداری گونه حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران اقدام نمود.

شکل ۳- الگوی پارادایمی گونه حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران

۵. بحث و نتیجه‌گیری

در جریان بهره‌برداری از روش پدیدارشناسی پارادایمی، این مطالعه تلاش نمود تا گونه حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران را مورد بررسی قرار دهد. در واقع تمرکز بر پدیدارشناسی استقرائی در این مطالعه، به عنوان کارکردی در شناخت علل تا پیامدهای شکل‌گیری حاکمیت شرکتی توتالیتیر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران تلقی می‌شود که می‌تواند به واسطه الگوی ارائه شده، منجر به تغییر سیاستگذاری‌های اثربخش‌تر کمیته نظام راهبری جامع در بورس اوراق بهادار برای صیانت از حقوق ذینفعان گردد. لذا با اتکاء به طی گام‌های این تحلیل، مطالعه حاضر به دنبال دستیابی به الگویی بود تا براساس پنج بُعد «شرایط علی»، «زمینه‌ای»، «مداخله‌گر»، «استراتژی‌ها» و «پیامدها» نسبت به ارزیابی ماهیت این پدیده محوری در بازار سرمایه اقدام نماید. در واقع روند انجام این مطالعه، با انتخاب بیست و دو نفر کنشگر دارای تجربه زیسته آغاز شد تا طی مصاحبه‌هایی با طرح سؤالات باز و کدهای برآمده از این مصاحبه‌ها بتوان، نسبت به تعیین مضامین گزاره‌ای پدیده از میان «۴۰۱» کدباز ایجاد شده اقدام نمود. از این رو با همسان‌سازی مفهومی کدهای باز و حذف زوائد تکرار شده برخی کدهای هم معنا، تعداد «۶۵» گزاره زمینه‌ای جهت شناخت از علل

مزایده‌های صنعتی	
بهره‌برداری از تحریم‌های مالی بین‌المللی برای دور زدن قوانین	[E ₂₈]
اختصاص ارز ترجیحی به شرکت‌های دارای وابستگی نهادی	[E ₂₁]
عدم فرهنگ‌سازی جریان حاکمیتی یکپارچه	[E ₅₀]
تأسیس هلدینگ‌ها و شرکت‌های وابسته	[E ₇]
ترویج سهامداری‌های مالکیتی بی‌توجهی به رعایت حقوق اکثریت	[E ₁₆]
رشد تأسیس شرکت‌های اقماری	[E ₁]
انعکاس اخبار مثبت	[E ₆₄]
ترویج خوش‌بینی‌های مدیریتی	[E ₁₃]
ترسیم چشم‌اندازهای توسعه	[E ₆]
حجیم‌سازی دستاوردهای رقابتی	[E ₃₆]
ارائه گزارش‌های کارآفرینی شرکت	[E ₃₈]
پنهان‌سازی اخبار منفی	[E ₄]
عدم مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی	[E ₁₄]
افشاء گزینشی اطلاعات	[E ₄₃]
تعدد تعدیل سنواری حساب‌ها در دوره‌های قبلی	[E ₂₀]
افزایش مدیریت سود	[E ₂₆]
عدم پوشش اخبار و اطلاعات عملکردی ضعیف شرکت‌ها	[E ₃]
نبود رسانه‌های خبری مستقل در انعکاس اخبار و اطلاعات	[E ₄₂]
فقدان اعلام پرونده‌های حقوقی مفتوح علیه شرکت‌ها	[E ₅₆]
عدم اثربخشی کارکردهای رسانه‌ای	[E ₅₇]
عدم درج تخلف‌های مالی شرکت‌ها و اعضای هیئت‌مدیره در اخبار بازار سرمایه	[E ₄₈]
عدم انعکاس رأی نهادهای قضایی علیه مالکان شرکت	[E ₄₆]
افزایش رکود تورمی	[E ₈]
گسترده‌ی تقلب‌های مالی	[E ₅₈]
افزایش احتمال شبکه‌های پولشویی	[E ₂₉]
حباب قیمتی سهام به دلیل زدوبندهای مرتبط با عرضه سهام	[E ₃₇]
تضییع حقوق اقلیت سهامداران	[E ₂]
پایبندی به اصل وفاداری در انتصاب‌های هیئت‌مدیره	[E ₁₉]
یکدست‌سازی‌های رویکردی هیئت‌مدیره با مواضع آرکان قدرت	[E ₆₅]
حفظ نفوذ بر تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی	[E ₃₅]
تداخل مالکیت در چالش هیئت‌مدیره	[E ₂₇]
جلوگیری از شکل‌گیری هیئت‌مدیره تخصصی	[E ₁₅]

لذا برای رسیدن به قراردادن هریک از این مقوله‌ها در شرایط پارادایمی الگوی نهایی می‌بایست چک‌لیستی به ترتیب زیر تدوین شود تا مشخص گردد هر مقوله در کدام یک از ۵ بخش از الگوی پارادایمی شامل «شرایط علی»، «شرایط مداخله‌گر»، «شرایط زمینه‌ای»، «استراتژی‌ها» و «پیامدها» قرار می‌گیرد. برای این منظور از مقیاس «۱» تا «۱۳» استفاده می‌شود. به طوریکه طبق دامنه ضریب تعیین شده در هریک از پنج بُعد «شرایط علی (0.50 – 0.60)»، «شرایط زمینه‌ای (0.61 – 0.70)»، «شرایط

تا پیامدهای شکل‌گیری گونه حاکمیت شرکتی توتالیتزر (تمامیت‌خواه) در بستر بازار سرمایه ایران تعیین شد تا در گام بعدی بتوان از طریق ایجاد یک چک‌لیست امتیازی محقق ساخته براساس بالاترین ضریب اثرگذاری معنایی بر پدیده، نسبت به مشخص نمودن مقوله‌های قابل تفکیک از میان مضامین گزاره‌ای اقدام نمود. لذا با تشکیل «۳» پانل کانونی باتوجه به ضریب معناداری مشارکت و تعیین «۱۳» مقوله قابل پدیداری، یافته‌های نهایی براساس ارائه یک الگوی پارادایمی در این بخش مورد استدلال نظری قرار می‌گیرد.

□ [شرایط علی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر]

در ابزار شرایط علی بر جنبه‌هایی در توصیف الگوی پارادایمی تمرکز می‌شود که با بروز یک رخداد منفی یا مثبت از جریان وجودی ظهور یک پدیده، می‌تواند بستر مطالعه را تحت تأثیر قرار دهد. از آنجاییکه در این مطالعه بر ویژگی‌های حاکمیت شرکتی توتالیتزر یا اصطلاحاً «تمامیت‌خواه» تمرکز شده است، وجود دو دسته علل درون ساختاری و برون ساختاری را می‌توان در بسط چنین پدیده‌ای در بازار سرمایه، مورد توجه قرار داد که به تفکیک هر مقوله نسبت به توضیح آن اقدام می‌شود.

الف- شرایط علی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر: علل درون ساختاری بسط تمامیت‌خواهی حاکمیتی

در اولین بخش از پدیداری شرایط علی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر، پدیداری دو عامل «فرصت‌طلبی‌های مالکیتی» و «پوشش ضعف‌های مدیریتی» می‌تواند در بسط شناخت از تمامیت‌خواهی‌های حاکمیتی مؤثر باشد. به طوریکه در تشریح مقوله «فرصت‌طلبی‌های مالکیتی» می‌توان دستیابی به منافع بالاتر حاصل از انعقاد قراردادهای پنهان با شرکت‌های نهادی را دارای فرصت‌طلبی‌های مالی تلقی نمود که تنها شرکت‌هایی که از وابستگی و پشتوانه‌های سیاسی برخوردار هستند، می‌توانند از آن بهره‌مند گردند. به علاوه این شرکت‌ها، با اتکاء به نوع مالکیت‌های انحصاری است که می‌توانند منافع حاصل از عملکردهای مالی در بازار سرمایه را به دیگر بازارهای تبادلات تجاری همچون بازار تبادلات ارز دیجیتال منتقل نمایند، چراکه انتخاب هیئت‌مدیره همراه با حفظ منابع آرکان قدرت نمی‌تواند از اثربخشی لازم برای نظارت بر منفعت طلبی‌های مالکیتی برخوردار باشد. همچنین این شرکت‌ها جهت بهره‌برداری از معامله با اشخاص وابسته یا وابستگی‌های سیاسی در تجارت از یک سو و بهره‌برداری از کانال فروش عمده از سوی دیگر، می‌توانند منافع مورد انتظار خود از پوشش‌های حاکمیتی ایجاد شده را کسب نمایند، چراکه تحت ساختارهای حاکمیتی توتالیتزر، از نظارت‌های اثربخش بر

فرصت‌طلبی‌های مالکیتی خبری نیست. در باب مقوله «پوشش ضعف‌های مدیریتی» بایستی بیان گردد که غالباً شرکت‌هایی با ساختارهای تمامیت‌خواهی حاکمیتی، در تلاش برای پوشش ناکارآمدی‌های سرمایه‌گذاری خود هستند، که این مسئله می‌تواند انگیزه‌های فرصت‌طلبانه این شرکت‌ها را در بهره‌برداری از تأمین منابع بیرونی برای مقاصد منفعت طلبانه خود را نشان دهد، چراکه در صورت انعکاس چنین ضعف‌های عملکردی به بازار سرمایه، واکنش‌های احتمالی می‌تواند تبعات زیادی را برای شرکت‌ها به همراه داشته باشد. لذا با پنهان‌سازی خطاهای عملیاتی در استفاده بهینه از ظرفیت‌های تولید و یا برآیندهای تصمیم‌های بیش‌اطمینانی مدیریتی اتخاذ شده، همواره به دنبال ایجاد یک پوشش مستحکم ساختاری همچون استراتژی‌های سنگربندی هستند تا حداقل در کوتاه‌مدت با بحران‌های احتمالی مواجه نگردند. از طرف دیگر به دلیل دامن‌های از تصمیم‌های اتخاذ شده این شرکت‌ها ممکن است با انباشت دارایی‌ها و حساب‌های جاری وصول نشده‌ای مواجه باشند که وجود یک ساختار حاکمیتی توتالیتزر می‌تواند از بروز پیامدهای منفی سریع بر عملکرد شرکت‌ها تا حدی جلوگیری کند.

ب- شرایط علی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر: علل برون ساختاری بسط تمامیت‌خواهی حاکمیتی

دومین مقوله پدیداری بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر در بازار سرمایه ایران، شامل دو فاکتور مقوله «عدم اثربخشی نهادی» و «ناهنجاری‌های ساختاری» می‌باشد که بدلیل ضعف در کارکردهای نظارتی حادث خواهد شد. در باب مقوله «عدم اثربخشی نهادی» می‌بایست به نبود سازوکارهای لازم در شیوه‌های انتخاب اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های بازار سرمایه اشاره نمود که باعث می‌گردد، تا ضمن عدم تخصص‌گرایی‌های عملکردی در نظارت بر تخصیص بهینه منابع، شرکت‌ها آن‌طور که منافع‌شان تأمین گردد، نسبت به انتخاب اعضای هیئت‌مدیره اقدام می‌نمایند. از طرف دیگر عدم دستورالعمل‌های لازم در ارزیابی عملکردهای حاکمیتی باعث می‌شود تا تخلف‌های اعضای هیئت‌مدیره در برابر مسئولیت‌های محوله مشخص نباشد. به علاوه غالباً شرکت‌هایی که مالکیت آن‌ها منحصر به حلقه محدود اعضای خانواده و حتی سیاسی می‌باشد، از ضابطه مشخصی برای تشکیل هیئت‌مدیره بهره نمی‌برند که این موضوع سبب می‌گردد تا تصدی بلندمدت اعضای هیئت‌مدیره در این سطح از مالکیت‌های بازار سرمایه، به تضییع حقوق اکثریت سهامداران منتج گردد. در باب مقوله «ناهنجاری ساختاری» مشاهده می‌شود که نهادهای مرجع در سیاستگذاری‌های نظام راهبری جامع، الزاماً به ترویج ارزش‌های

تا مانعی برای برآورده‌سازی‌های انتظاری آنان در بازار سرمایه ایجاد نگردد. به علاوه با کنترل برگزاری جلسات و ارائه گزارش‌هایی صوری از مصوبات حاصل از آن تلاش می‌نمایند تا سطح اغواء‌گرایی‌های نظارتی خود در حفاظت از حقوق سهامداران را حفظ نمایند تا با چالش‌های واکنشی سریع بازارها مواجه نگردند.

□ [شرایط مداخله‌گر بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر- جهت‌گیری‌های پنهان در ساختار حاکمیتی]

در توصیف شرایط مداخله‌گر در الگوی پارادایمی بایستی به تأثیرگذاری مصداقی کارکردهای ابعاد شناسایی شده‌ی یک پدیده بر استراتژی‌های الگوی پارادایمی اشاره نمود. به عبارت دیگر، شرایط مداخله‌گر را می‌بایست مبنای محرک وقوع استراتژی‌های پیاده‌سازی یک پدیده محوری در الگوی پارادایمی تلقی نمود. به همین دلیل توجه به معیارهای برآمده از شرایط مداخله‌گر در الگوی پارادایمی از تمرکز بر روی پدیده حاضر در این مطالعه، می‌تواند جهت‌گیری‌های پنهان در ساختارهای حاکمیتی شرکت‌های تمامیت‌خواه را ایجاد نماید. از این رو شناسایی دو مقوله «سیاست‌زدگی‌های بازار» و «عدم اثربخشی کارکردهای رسانه‌ای» می‌تواند در جهت‌گیری‌های پنهان شرکت‌های تمامیت‌خواه در دستیابی به یک الگوی حاکمیتی توتالیتزر، مؤثر باشد. به طوریکه در «سیاست‌زدگی‌های بازار» تعدد شرکت‌های دارای وابستگی به بخش دولتی می‌تواند نشان دهنده ساختار بازار سرمایه در اولویت‌بندی‌های منافع سیاسی نسبت به منافع اقتصادی در راهبری‌های اجرایی تلقی گردد. بروز چنین تعارضی در جریان آزاد بازار، می‌تواند زبودندهای سیاسی ناشی از شرکت در مناقصه‌ها و مزایده‌های صنعتی را در بازار افزایش دهد و چنین شرکت‌هایی را به منافع بالاتری نسبت به هم‌تایان خود برساند. از سوی دیگر در شرایطی که بازار با چالش‌های تحریم بین‌المللی مواجه است، غالباً حمایت‌های افراطی دولت برای تخصیص ارزهای ترجیحی و یا اختصاص تسهیلات به شرکت‌های دارای وابستگی نهادی، ضمن اینکه می‌تواند به انحصارگرایی بازار منجر گردد، در این حال به دلیل دور زدن قوانین برای حفظ حداقلی گردش نقدینگی در اقتصاد، سطحی از ناهنجارهای عملکردی در بازار سبب گردد تا برخی از شرکت‌های دارای پشتوانه سیاسی از منافع بالاتری برخوردار باشند. از سوی دیگر، دستیابی به مقوله «عدم اثربخشی کارکردهای رسانه‌ای» نشان دهنده ضعف در پوشش اخبار و اطلاعات عملکردی ضعیف شرکت‌ها می‌باشد که باعث شده در تا سابه نبود رسانه‌های خبری

برابری در ساختاربندی‌های حاکمیتی اعتنایی ندارند و غالباً ابلاغیه‌های صورت گرفته نتوانسته از رشد تأسیس شرکت‌های اقماری یا هلدینگ‌های وابسته به شرکت اصلی جلوگیری نماید. از سوی دیگر ترویج سهامداری‌های مالکیتی که با تصمیم‌های هیئت‌مدیره صورت می‌گیرد، باعث می‌شود تا ظرفیت‌های رعایت‌پذیری در برابر منافع به سطحی از ناهنجارگرایی‌های در بازار سرمایه منتج گردد که صرفاً تأمین‌کننده منافع گروه‌های دارای قدرتی هستند که بدون هیچ محدودیتی می‌توانند از ابزارهای خود برای بهره‌برداری‌های بالاتر از فرصت‌های ایجاد شده برایشان در بازار بهره‌برداری کنند.

□ [شرایط زمینه‌ای بروز حاکمیت شرکتی توتالیتزر- تفکرات سیستمی تشکیل هیئت‌مدیره]

همانطور که از مفهوم مبنایی زمینه‌ای در الگوی پارادایمی بر می‌آید، جنبه‌هایی در وقوع یک پدیده، مورد اشاره قرار می‌گیرد که به ساختارمندی اجرایی آن پدیده در بستر مطالعه کمک می‌نماید. لذا تحت تمرکز بر رُخداد حاکمیت شرکتی توتالیتزر، وجود دو مقوله «ایدئولوژی‌های انحصارگرایی» و «سنگربندی‌های حاکمیتی» می‌تواند نشان دهنده تفکرات سیستمی در تشکیل هیئت‌مدیره شرکت‌های تمامیت‌خواه باشد که تلاش می‌نمایند با انتصاب‌های فرمایشی، قدرت نفوذ بر تصمیم‌های هیئت‌مدیره را حفظ نمایند. بنابراین از منظر مقوله «ایدئولوژی‌های انحصارگرایی» غالباً بنیانگذاران یا ارکان قدرت در چنین شرکت‌هایی تلاش می‌نمایند با حفظ پابندی به اصل وفاداری در انتصاب‌های هیئت‌مدیره و یکدستی حاصل از رویکردهای حاکمیتی در پیشبرد اهداف مدنظر، از شکل‌گیری هیئت‌مدیره تخصصی که بتوانند در صیانت از حقوق سهامداران نقش تأثیرگذاری داشته باشند، جلوگیری می‌کنند. از این رو افزایش تداخل مالکان شرکت‌ها در چپش هیئت‌مدیره مطبوع، راه کاری برای حفظ نفوذ در تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی قلمداد می‌شود که غالباً شرکت‌های تمامیت‌خواه از طریق آن به دنبال حفاظت از منافع خود نسبت به منافع سایرین در بازار سرمایه می‌باشند. از طرف دیگر مقوله «سنگربندی‌های حاکمیتی» با محدودسازی‌های عضویت در هیئت‌مدیره به شاخصه‌های سیاسی وابسته، در تلاش برای کنترل استقلال هیئت‌مدیره مطابق اهداف منفعت طلبانه خود و کوچک نگه داشتن اندازه هیئت‌مدیره جهت پوشش اهدافی است که شرکت‌های تمامیت‌خواه به دنبال آن می‌باشند. لذا این شرکت‌ها با پنهان نمودن اطلاعات اعضای هیئت‌مدیره، به دنبال جلوگیری از درج سوابق عملکردی این افراد در گذشته می‌باشند

نسبت به سایر شرکت‌ها دیگر، تملک طلبی‌های ساختاری خود در بازار سرمایه را حفظ نمایند.

□ [پیامدهای بروز حاکمیت شرکتی توتالیتز - نااطمینانی به ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه]

پیامدها در پارادایم‌سازی یک پدیده، برون‌دادی از استراتژی‌هایی است که برحسب نوع ماهیت یک مفهوم اجرایی در بستر، می‌تواند از مزیت‌های مثبت یا منفی بسته به ماهیت آن پدیده، برای دینفعان برخوردار باشد. باتوجه به اینکه ماهیت پدیده مورد مطالعه، شناخت از برآیندهای بروز حاکمیت شرکتی توتالیتز می‌باشد، پدیداری سه مقوله «تحریف‌های اطلاعاتی»، «بحران‌های بازار» و «بحران‌های اقتصادی» می‌تواند نشان دهنده سطحی از گسترش بی‌اعتمادی به بازار سرمایه در سایه وقوع پدیداری چنین ساختارهای حاکمیتی در بازار سرمایه ایران باشد. به طوریکه در رابطه با مقوله «تحریف‌های اطلاعاتی» کاملاً ملموس است که شرکت‌های تمامیت‌خواه، تمایلی به افشاء واقعیت‌ها و انعکاس اخبار منفی شرکت از خود نشان نمی‌دهند که در این صورت ضمن افزایش عدم قابلیت‌های مقایسه‌پذیری در صورت‌های مالی، می‌تواند با افشاء گزینشی اطلاعات، نشان دهنده تلاشی برای احاطه فعلی این شرکت‌ها در بازار سرمایه باشد. از این رو با تعدد تعدیل سنواتی حساب‌ها در دوره‌های قبلی و افزایش احتمال مدیریت سود، همواره شرکت‌های تمامیت‌خواه تلاش مضاعفی می‌نمایند تا سطح تحریف‌شده‌ای از اطلاعات را به دینفعان و تصمیم‌گیرندگان مالی منعکس کنند. از سوی دیگر بروز «بحران‌های بازار» دستاوردی است که به دلیل توسعه حاکمیت شرکتی توتالیتز سبب می‌گردد تا سطحی از نااطمینانی سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه به وجود بیاید. چراکه افزایش مشکلات مرتبط با ریسک‌های ورشکستگی مالی، زمینه را برای کاهش جریان نقدی حاصل از بازده‌های عملیاتی ایجاد می‌کند و با قرار دادن شرکت‌های تمامیت‌خواه در موضع ضعف و محدودیت‌های تأمین منابع مالی، می‌تواند احتمال سقوط ارزش سهام این شرکت‌ها را در کنار ریسک فاکتورهای نقدینگی افزایش دهد. در نهایت بروز «بحران‌های اقتصادی» به عنوان آخرین پیامد توسعه حاکمیت شرکتی توتالیتز، نشان دهنده رکود تورمی فزاینده در نظام اقتصادی بازار سرمایه به دلیل گستردگی تقلب‌های مالی شرکت‌ها و افزایش احتمال شبکه‌های پولشویی باشد که در نتیجه آن ضمن ایجاد حباب‌های قیمت سهام به دلیل زدوبندهای حاکمیتی در زمان عرضه عمومی در بازار سرمایه، تضییع حقوق اقلیت‌های سهامداری و سرمایه‌گذاری را به همراه

مستقل، امکان تسریع عملکردهای حاکمیتی شرکت‌ها مهیا نگردد. از سوی دیگر فقدان اعلام پرونده‌های حقوقی مفتوح علیه شرکت و یا عدم درج تخلف‌های مالی اعضای هیئت‌مدیره می‌تواند از جمله معیارهای مداخله‌گر دیگری باشد که باعث می‌گردد، کارکردهای رسانه‌ای نتوانند از اثربخشی لازم برای جلوگیری از ترویج حاکمیت‌های شرکتی توتالیتز در بازار سرمایه، مؤثر عمل نمایند. به علاوه رسانه‌ای نشدن رأی قضایی علیه تخلفات شرکت نیز می‌تواند از جمله عوامل دیگری باشد که غالباً به جهت‌گیری‌های پنهان ساختارهای حاکمیتی شرکت‌های تمامیت‌خواه در آینده منتج خواهد شد.

□ [استراتژی‌های بروز حاکمیت شرکتی توتالیتز - محرک‌های تشکیل ساختارهای تمامیت‌خواه]

راهبردها در الگوی پارادایمی همواره نشان دهنده سطحی از رویکردهای عملیاتی شرکت‌ها در راستای اجرای یک پدیده در بستر مطالعه می‌باشند. از آنجاییکه این مطالعه بر روی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتز در بازار سرمایه ایران تمرکز نموده است، دستیابی به دو مقوله «تحریک‌سازی‌های مالی» و «اقناع‌گرایی‌های عملکردی» می‌تواند نشان دهنده سطحی از کارکردهای توسعه‌دهنده اهداف شرکت‌های تمامیت‌خواه در سطح بازار سرمایه شناخته شود. به طوریکه از منظر «تحریک‌سازی‌های مالی» غالباً این شرکت‌ها با پرداخت حق‌الزحمه‌های چندبرابری به اعضای هیئت‌مدیره در کنار پرداخت‌های جانبی دیگر به این افراد نسبت به سطح متوسط شرکت‌های مشابه دیگر، در تلاش برای اغواءسازی‌های مالی در حرکت به سمت اهداف تدوین شده شرکت‌های تمامیت‌خواه می‌باشند. به علاوه چنین شرکت‌هایی با افزایش درصد سهام اعضای هیئت‌مدیره، اختصاص حق تقدم‌های حاکمیتی و شریک نمودن این افراد در بخشی از سود خالص شرکت، تلاش‌های مضاعفی می‌نمایند تا با تحریک ادراک آنان در کسب بازده‌های بالاتر از همکاری با ارکان قدرت، منافع فرصت‌طلبانه بیشتری برای شرکت‌ها ایجاد شود. از سوی دیگر در بُعد «اقناع‌گرایی‌های عملکردی» شرکت‌های تمامیت‌خواه، با انعکاس اخبار مثبت و تعمیم چشم‌اندازهای آینده‌نگرانه، تلاش می‌نمایند تا بازده‌های انتظاری سهامداران و سرمایه‌گذاران را برای مشارکت در پروژه‌های آتی تحریک نمایند. لذا با ترویج خوش‌بینی‌های حاصل از ضمانت بازده‌های قابل اکتساب توسط سهامداران و سرمایه‌گذاران، غالباً این دست از شرکت‌ها با ارائه گزارش‌هایی همچون کارآفرینی و یا راه‌اندازی‌های خطوط تولید جدید، تلاش می‌نماید با حجیم‌تر نمودن دستاوردهای رقابتی خود

انحصارطلبانه جلوگیری نماید. از سوی دیگر نهادهای مزبور در این رابطه می‌بایست با توسعه ارزش‌های حاصل از پیاده‌سازی هیئت‌مدیره‌های پلکانی، سطحی از هنجارگرایی‌های عملکردی را در شرکت‌ها ایجاد نمایند تا برحسب مسئولیت‌پذیری و تعهدی که در مقابل ذینفعان دارند، در یک مبنای خودانتظامی مانع از برهم خوردن استقلال هیئت‌مدیره در تصمیم‌گیری‌های شرکت‌ها گردند. به علاوه می‌توان برای جلوگیری از انتصاب‌های فرمایشی، از افراد معرفی شده برای عضویت در هیئت‌مدیره در خواست گردد تا مدارک مورد نیاز قبل از انتصاب‌ها را در سامانه یکپارچه‌ای ضمیمه نمایند تا با ارزیابی‌های اولیه و تناسب‌سازی‌های سطح تخصصی در راستای ماهیت فعالیت شرکت‌ها، نسبت به ضابطه‌مندی ساختاری در شیوه اداره نظام راهبری در بازار سرمایه اقدامات لازم مدنظر قرار داده شود.

در خصوص محدودیت‌های قابل ذکر در این مطالعه می‌بایست اولاً به این نکته اشاره شود که ماهیت شکل‌گیری حاکمیت شرکتی توتالیتر به عنوان یک پدیده بدیع و نوظهور در بازار سرمایه، به صورت انتزاعی و با تمرکز بر پیش‌زمینه‌های تجربی مشارکت‌کنندگان از ضعف‌های رویکرد نظارتی لازم در پیشبرد نظام راهبری جامع، انجام شده است که این احتمال وجود دارد که جنبه‌های گسترده‌تری از این پدیده وجود داشته باشد که در این مطالعه مورد پوشش قرار نگرفته باشد. هر چند ترکیب فرآیندهای مصاحبه و تشکیل گروه کانونی این محدودیت را نسبت به سایر تحلیل‌های مشابه همچون گرندد تئوری تا حدی کاهش می‌دهد، اما این محدودیت را به لحاظ بسط نظری و کاربردی، نمی‌توان در این مطالعه نادیده انگاشت. ثانیاً محدودیت دیگر قابل ذکر در این مطالعه، تعداد پایین مشارکت‌کنندگان می‌باشد که قابلیت تعمیم‌پذیری را به سایر بسترهای مطالعه ممکن است تحت تأثیر قرار دهد. اگرچه این محدودیت به ذات تحلیلی پدیدار شناسی مرتبط می‌باشد اما سینرژی ناشی از مباحثه بین اعضای پانل تاحدی در کاهش این محدودیت می‌تواند مؤثر عمل نماید. لذا برای مطالعه‌های آینده می‌توان با هدف رفع محدودیت‌های بیان شده، پیشنهاد نمود تا از طریق سناریوپردازی جنبه‌های تأثیرگذاری توسعه حاکمیت‌های شرکتی توتالیتر در چشم‌اندازهای آتی بازار سرمایه مورد بررسی قرار گیرد.

منابع

Alvesson, M., & Kärreman, D. (2004). Interfaces of control: Technocratic and socio-ideological

خواهد داشت و باعث می‌گردد تا این بازارها با مشکلات عدم اطمینان به عملکردهای حاکمیت مواجه باشد.

لذا در تفسیر کاربست الگوی پارادایمی بروز حاکمیت شرکتی توتالیتر بایستی به جریانی از عملکردهای پنهان در بازار سرمایه اشاره نمود که شرکت‌های تمامیت‌خواه تلاش می‌نمایند به دلیل مشکلات ناکارآمدی نظارت‌های نهادی، فرصت‌هایی را برای کسب بازده‌های سودآورانه بالاتر کسب نمایند. از این رو پدیداری حاکمیت شرکتی توتالیتر و فزاینده‌گی‌های آن در بازار سرمایه می‌تواند ماحصل کارکردهای درون‌زا و برون‌زایی باشد که زمینه را برای رشد و توسعه شرکت‌های تمامیت‌خواه به وجود می‌آورد تا با اولویت بخشیدن به حفظ منافع بنیانگذاران و آرکان قدرت پدیدار شده در رأس هرم شرکت‌های بازار سرمایه، منافع اقلیت‌های سهامداری و سرمایه‌گذاری نادیده انگاشته گردد. یافته‌های کسب شده در این مطالعه اگرچه به طور مصداقی به دلیل رویکردهای تحلیلی که مدنظر قرار داده است، امکان مقایسه را با نتایج پژوهش‌های مشابه ایجاد نمی‌نماید، اما برحسب اهمیتی که ظهور چنین ساختارهای حاکمیتی در بازارهای سرمایه دارد، می‌توان با ارجاع به پژوهش‌هایی همچون آنتونلی و همکاران^۱ (۲۰۲۴)، هارستی و لورسن^۲ (۲۰۲۲) و زمانیان فر و همکاران (۱۴۰۳) دریافت که این مطالعه‌ها نیز در راستای یافته‌های این پژوهش، بر اهمیت نظارت‌های نهادی بیشتر در بازار سرمایه، به عنوان یک مکانیزم کنترلی در تشکیل نظام راهبری توتالیتر تأکید دارند. به عبارت دیگر، این مطالعه‌ها نیز با تأکید بر پدیدار شدن چنین ساختارهای حاکمیتی به ویژه در بازارهای مالی ناکارآمد به لحاظ توسعه یک سازوکار راهبری جامع مرجع در نظارت بر عملکردهای راهبری شرکت‌های بازار سرمایه، زمینه را برای ایجاد شرکت‌های تمامیت‌خواه ایجاد نموده است.

در راستای یافته‌های بدست آمده می‌بایست ابتدا به سیاستگذاران نظام راهبری جامع در بازار سرمایه توصیه شود تا با تغییر دستورالعمل‌های نظارتی لازم، ضمن ایجاد یکپارچگی عرصه‌های حاکمیت شرکتی، نسبت به شفافیت‌های قابل ارزیابی‌تر عملکردهای هیئت‌مدیره اقدام گردد تا شفافیت‌های نظارتی در صیانت از حقوق ذینفعان تقویت شود. به عنوان مثال مدون‌سازی التزام به دوره تصدی اعضای هیئت‌مدیره و تنوع تخصص‌های مرتبط با عرصه فعالیت شرکت‌ها در صنایع بازار سرمایه می‌تواند در قالب ابلاغیه‌های جدید، از سنگربندی‌های حاکمیتی

^۱ Antonelli et al.

^۲ Harste & Laursen

- <https://doi.org/10.54660/IJMRGE.2023.4.5.94-100>
- Eslami Mehr, A., Borhani, S. A., Safa, M. & Gholami Jamkarani, R. (2024). Consequences of Promoting the Corporate Governance Sectarian Essence in Adherence to Shareholders' Rights: The Application of Phenomenological and Ethnographic Process. *Journal of Accounting Knowledge*, 16(1), 131-156. [In Persian] <https://doi.org/10.22103/jak.2024.23038.4019>
- Frankel, R. M. (2017). Selective Disclosure, *Journal of Financial Reporting*, 2(1), 46-78. <https://doi.org/10.2308/jfir-51958>
- Funnell, W. (2016). Accounting and the pursuit of utopia: The historical role of accounting in constructing totalitarian regimes. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 29(2), 254-279. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-03-2014-1647>
- Geis, M. E., Bosiacki, A. & Safferling, Ch. (2025). Dealing with Totalitarian Regimes and Human Rights: A Polish-German Dialogue - Interdisciplinary Studies in Human Rights, *Interdisciplinary Studies in Human Rights*, 1-198. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-55998-8>
- Gramsci, A. (1996). *Modern Prince & Other Writings, in The Prison Notebooks (Quaderni del carcere)*, Translated by Louis Marks, Lawrence and Wishart, International Publishers Company. <https://doi.org/10.7312/gram15502>
- Harste, G. & Laursen, K.B. (2022). Niklas Luhmann's anti-totalitarian observation of systems, *Kybernetes*, 51(5), 1710-1723. <https://doi.org/10.1108/K-04-2021-0328>
- Healy, P. M., & Palepu, K. G. (2001). Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets. *Journal of Accounting and Economics*, 2(1), 36-59. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00018-0](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00018-0)
- Isenmila, P. A. & Adewale, A. O. (2012). The Role of Capital Market In Emerging Economy," *International Journal of Business and Social Research, MIR Center for Socio-Economic Research*, 2(6), 61-71. <https://thejournalofbusiness.org/index.php/site/article/view/134>
- Keane, Ch. R. (2001). Managerial Hegemony, Cultural Change, and the Transformation of Infant Care Advice in the United States in the Twentieth Century, *International Journal of Health Services*, 31(1), 98-119.
- control in a global management consultancy firm. *Organization Studies*, 25(3), 423-444. <https://doi.org/10.1177/0170840604040662>
- Antonelli, V., Bigoni, M., Funnell, W., Cafaro, E. M. & Gagliardo, E. D. (2024). Popular culture and totalitarianism: Accounting for propaganda in Italy under the Fascist regime (1934-1945), *Critical Perspectives on Accounting*, 96(2), 119-237. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2022.102524>
- Arendt, H. (1962). Action and the 'pursuit of happiness, in A. Dempf (ed.), *Politische Ordnung und menschliche Existenz. Festgabe für Eric Vögelin zum 60. Geburtstag* (München:Beck), 1-16.
- Atkinson, A. C., Donev, A. N. & Tobias, R. D. (2007). *Optimum Experimental Design, with SAS*. Clarendon, Oxford. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199296606.001.0001>
- Bagherzadeh Azar, F. , Mohseni Zonouzi, S. J. & Mansourfar, G. (2020). The Nonlinear Relationship Between the Uncertainty of Government Economic Policies and Economic Growth of Iran with Emphasis on the Development of Financial Markets in a Novel Gas Model Framework. *Applied Theories of Economics*, 7(2), 103-128. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/eco.2020.11010>
- Beyer, A., Cohen, D., Lys, T., & Walther, B. (2010). The financial reporting environment: Review of the recent literature. *Journal of Accounting and Economics*, 1(4), 1-15. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2010.10.003>
- Cao, Y. (2025). Totalitarian Accounting &, the Trumpian Risks, *MSI Journal of Economics and Business Management*, 2(3): 13-16. <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/125456>
- Charoenrook, A. & Lewis, C. M. (2009). Information, Selective Disclosure, and Analyst Behavior, *Financial Management*, 38(1), 39-57. <https://doi.org/10.1111/j.1755-053X.2009.01027.x>
- Chen, S, C, K. & Xiaoming, W. (2024). New wave of totalitarianism/authoritarianism in East Asia: an editorial introduction, *Culture Studies*, 38(1), 1-9. <https://doi.org/10.1080/09502386.2023.2261947>
- Deb, S, S. & Deb, S. (2024). The rise and fall of Enron: A cautionary tale of corporate greed and betrayal, *International Journal of Multidisciplinary Research and Growth Evaluation*, 4(5), 94-100.

- <https://doi.org/10.33827/jsi/2012.33421.2019>
 Samuels, J. A. (2024). Understanding the Dynamics of Financial Markets: A Comprehensive Analysis, *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 19(3), 1-19. <https://doi.org/10.1108/JEC-10-2024-0201>
- Shafakhbri, N., Hiran, A., Abdoli, M. R., & Sotoudeh, R. (2025). Ontology of Ponzi nature in the emergence of opportunistic accounting practices: Presenting a paradigmatic phenomenological model. *Experimental Studies in Financial Accounting*, 22(88), 1-19. [In Persian]. <https://doi.org/10.22054/qjma.2025.86793.2691>
- Taheri, M., & Amini, Y. (2021). The role of corporate governance and stakeholders' rights in Islamic banking. *Islamic Financial Research Journal*, 10(19), 1-38. [In Persian]. <https://doi.org/10.30497/ifr.2020.75400>
- Tan, Y.-L. & Mohamad Shafi, R. (2022). Capital market and economic growth in Malaysia: the role of *shukūk* and other sub-components, *ISRA International Journal of Islamic Finance*, 13(1), 102-117. <https://doi.org/10.1108/IJIF-04-2019-0066>
- Trebing, H. M., Goldstene, P. N. (1990). Corporate Hegemony, *Journal of Economic Issues*, 24(4), 1147-1155. <https://doi.org/10.1080/00213624.1990.11505109>
- Zamanianfar, L., Alidadi, H., Heidari, D. & Altafi, A. (2024). The Motivational Contexts of the Governance Hegemony of Family Ownership: Reflecting on Caudillo's Governance Theory. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 21(84), 279-316. [In Persian] <https://doi.org/10.22054/qjma.2024.80909.2592>
- Zou, H. F. (2025). Why Totalitarian Regimes Fall: A Unified Model of Power, Conformity, Dissent, and Entropy, *Central University of Finance and Economics*, 2(1), 1-17. <https://ideas.repec.org/p/cuf/wpaper/767.html>
- Zuberi, F. and Susewind, R. (2024). Totalitarian Law and Communal Ghettoisation: An Arendt Perspective, *Social & Legal Studies*, 3(4), 1-23. <https://doi.org/10.1177/09646639241266>
- <https://doi.org/10.2190/9350-27KH-83CN-033A>
- Khodari, G., & Khoram, A. (2022). The decline of empathy in totalitarian systems from the perspective of Hannah Arendt. *Contemporary Political Essays*, 13(3), 53-75. [In Persian]. <https://doi.org/10.30465/cps.2022.41259.3016>
- Majidi-Yazdi, M., Valian, H., Shari, M., & Abdoli, M. R. (2024). Shadow accounting action research for classifying corporate social value compliance in capital markets. *Accounting and Social Benefits*, 14(1), 237-270. [In Persian]. <https://doi.org/10.22051/jaasci.2023.44653.1794>
- Neu, D. (2006). Accounting for public space. *Accounting, Organizations and Society*, 31(4/5), 391-414. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2005.09.002>
- Novak, J. (2010). Understanding and Judging History: Hannah Arendt and Philosophical Hermeneutics, Meta: Research in Hermeneutics. *Phenomenology, and Practical Philosophy*, No2. http://www.metajournal.org/articles_pdf/239-257-novak-meta2-tehno.pdf
- Ogbor, J.O. (2001). Critical theory and the hegemony of corporate culture, *Journal of Organizational Change Management*, 14(6), 590-608. <https://doi.org/10.1108/09534810110408015>
- Paić, Ž. (2023). The Return of Totalitarianism, Springer Nature Link, 2(1): 71-102.
- Pathak, M., Chandani, A., Ubarhande, P. & Bagade, S. (2025). Unveiling corporate governance dynamics: a qualitative analysis of financial performance, *Qualitative Research in Financial Markets*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/QRFM-05-2024-0115>
- Paul, E. & Ochoa, E. P. T. (2020). Corporate Governance in the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) and Its Influence on the Code of Good Corporate Governance for Peruvian Corporations *Journal of Applied Business and Economics*, 2(1), 163-169. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2024.102489>
- Sabzaei, M. T. (2012). Civil society versus totalitarian regimes: A sociological analysis of Eastern European approaches to civil society. *Iranian Journal of Sociology*, 13(1-2), 109-129. [In Persian].